

№ 41 (4396)

28 мая 2019 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах
Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Да ўвагі!

Хто хоча
набываць газету
ў офісе рэдакцыі —
чакаем!

Народная Воля

РАКУРС

Смерть белоруса в трудоспособном возрасте — это 100–150 тысяч долларов недополученной государством прибыли

В прошлом году, согласно данным Белстата, в Беларуси умерли 120,053 человека. Для сравнения: это больше населения Ории — одного из восьми городов-стотысячников страны. То, что люди умирают, закономерно, беспокоит другое — не уменьшается смертность белорусов трудоспособного возраста. Например, в 2017 году в трудоспособном возрасте умерли 3807 женщин и 17,394 мужчины. Медики говорят, что во многом это зависит от нашего безразличного отношения к собственному здоровью, также в эту статистику «вносят» свою лепту несчастные случаи, ДТП, отравления алкоголем.

Недавно на данную проблему медики посмотрили с другого ракурса. Председатель Белорусской ассоциации врачей, депутат Палаты представителей, в прошлом глав-

врач 34-й минской поликлиники Дмитрий Шевцов заявил: «Мы не считаем экономический ущерб, который наносит государству смерть человека, находящегося в трудоспособном возрасте. В год вклад в ВВП человека в трудоспособном возрасте составляет около 10,000 долларов США. Если он умирает в раннем трудоспособном возрасте, не доживает до пенсии 10–15 лет, то недополученная государством прибыль составляет 100–150 тысяч долларов США. Прямые ожидаемые экономические потери от смертности населения в трудоспособном возрасте составляли миллионы долларов. Государство с этой точки зрения имеет законное право предъявлять претензии тем пациентам, которые не сохраняют свое здоровье».

Игорь ЗАЛЕССКИЙ.

КРИМИНАЛ

СК: раскрыто убийство бизнесмена в Березино, исполнитель — бывший сотрудник спецподразделения

В суд передано уголовное дело об убийстве 41-летнего бизнесмена из Березино Сергея Метельского. Преступление было совершено осенью 2016-го, и поначалу дело казалось «висяком». Только спустя несколько лет у следствия появились обвиняемые, и главный фигурант — экс-сотрудник одного из спецподразделений Беларуси. Об этом заявили представители СК и МВД на брифинге.

В СК рассказали детали расследования убийства Сергея Метельского — бизнесмена из Березино и бывшего работника финансовой милиции.

В день убийства, 26 сентября 2016 года, бизнесмен, как обычно, примерно в 9 часов утра на своей машине выехал из дома по делам в Минск. Возле дома, по данным следствия, к нему в авто сел преступник, а за городом на развилке дорог выстрелил бизнесмену в голову и поджег машину.

Дерзкое преступление и прошлое бизнесмена

«Преступник действовал хладнокровно, расчетливо и дерзко (час пик, активное движение транспорта) — все это позволяло сделать вывод о смелости преступника и наличии у него определенных профессиональных навыков», — говорит первый заместитель начальника Главного следственного управления СК Василий Галь.

На это указывал и тот факт, что когда рядом с горящей машиной остановился проезжавший мимо сотрудник МЧС, то преступник не сбежал, а выстрелом спугнул очевидца. После чего вернулся к машине и усилил огонь, в результате машина сгорела почти полностью.

«Следов на месте преступления, по которым можно было отыскать преступника, не обнаружили. Это обстоятельство наложило отпечаток на сроки расследования и установления личности преступника», — добавил Галь.

Эксперты собрали антропометрические данные преступника: мужчина возрастом около 40 лет, рост примерно 170 см, спортивного телосложения, в хорошей физической форме. К делу привлекли коллег из России, которым после работы с очевидцами преступления удалось «активизировать их память и составить субъективный портрет преступника».

У следствия было несколько версий случившегося: убийство Метельского должниками, спонтанное убийство (так как бизнесмен периодически возил с собой крупные суммы) или в связи с его работой и коммерческой деятельностью. А также убийство мужчины кем-то из его окружения — из-за мести, ревности и так далее.

Правоохранители отработывали круг общения Метельского (порядка 700 человек) и все события до убий-

ства в 2016-м. Выяснилось, что в 2011 году расходы бизнесмена значительно превысили официальные источники дохода: он покупал недвижимость, давал взаимные крупные суммы — даже 100 тысяч долларов.

«Особенность заключалась в том, что при этом Метельский не составлял документы, все оформлялось на доверительной основе или на подставных лиц», — говорит представитель ГСУ СК. Но в Беларуси у бизнесмена не нашли контрагентов, которые могли быть источником такого обогащения.

Связь с другим делом. Один фигурант — бывший сотрудник спецподразделения

А вот в России нашли ряд фирм и организаций, с которыми сотрудничал Метельский — и не только он, но также Андрей Косяк, менеджер из Минска, которого убили спустя полтора месяца после бизнесмена в Березино. Выяснилось также, откуда у Метельского появились большие суммы: на вторичном рынке жилья он покупал и оформлял на третьих лиц квартиры и дома.

Когда у следствия появилось связующее звено — убийство менеджера Косяка, — к делу подключился ГУБОПиК МВД. Ведь к тому моменту по делу об убийстве менеджера были обвиняемые.

(Окончание на 2-й стр.)

РЭГИСТРАТУРА

Минус 3400 урачоў

На столькі ў мінулым годзе зменшылася колькасць практыкуючых урачоў у Беларусі.

Памятаеце, у 2006 годзе тагачасны міністр аховы здароўя **Васіль Жарко** абвясціў кампанію па павелічэнні набору ў медыцынскія ВНУ краіны і паабяцаў да 2013 года вырашыць праблему недахопу медыцынскіх кадраў з вышэйшай адукацыяй і нарэшце пакончыць з кадравым дэфіцытам у медыцыне.

Але аказалася, што гэтыя планы не толькі не атрымалася рэалізаваць, сёння ўрачы — адны з самых запатрабаваных спецыялістаў на рынку працы Беларусі. А ў мінулым годзе, паводле звестак Белстата, колькасць практыкуючых урачоў у параўнанні з 2017 годам скарацілася на 3,4 тысячы.

Колькасць практыкуючых урачоў (тыс. чалавек):
2016 год — 41,5,
2017-й — 42,0,
2018-й — 38,6.

У Міністэрстве аховы здароўя ўжо не ўтойваюць, што затрымлівальцы урачоў у прафесіі становіцца ўсё больш складана, і ў сувязі з гэтым абяцаюць даплаты асобным катэгорыям медработнікаў. На сумесным пасяджэнні Савета па ўзаемадзеянні пры Савеце Рэспублікі і Савета Акадэміі кіравання пры прэзідэнце наместнік міністра аховы здароўя Вячаслаў Шыла казаў,

што «гэта будучы запатрабаваныя хірургі і тыя, хто бярэ ўдзел у вузкасפעцыялізаваных аперацыях. Пералік будзе дапрацоўвацца». Таксама Вячаслаў Шыла расказаў, што «ў апошні час расце колькасць звяртаў у Міністэрства аховы здароўя за пацвярджэннем дыпламаў для выезду і ажыццяўлення дзейнасці за мяжой». «Такія дакументы ў нас запамінаюць каля 200 чалавек у год на розных падставах, — адзначыў прадстаўнік міністэрства. — Нашы ўрачы вельмі запатрабаваныя за мяжой, у прыватнасці ў Польшчы, краінах Балтыі, Германіі, а таксама на Блізнім Усходзе. Яны прыцягваюцца і для працы ва Украіне ў спецыялізаваных цэнтрах».

Дарчы, таксама сумна выглядае кадравая сітуацыя і з медыцынскімі сёстрамі. Летась у параўнанні з 2017 годам іх колькасць у дзяржаўных установах аховы здароўя зменшылася больш як на 11 тысяч!

Колькасць сярэдніх медыцынскіх работнікаў, паводле дадзеных Белстата:
2016 год — 125,8 тысячы чалавек,

2017-й — 126,3,
2018-й — 115 тысяч чалавек.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

НУ И НУ!

Бежал из больницы за... смертью

Гомельский городской отдел СК проводит проверку по факту гибели пациента Гомельской областной туберкулезной клинической больницы.

Известно, что 26 мая мужчина 1956 года рождения, находящийся на лечении, пытался покинуть учреждение. Для этого он связал простыни и через окно хотел спуститься с четвертого этажа на улицу. Однако в какой-то момент сорвался вниз и разбился.

ГАЗЕТА — ЧЫТАЧЫ

Зрабіце падарунак бацькам...

Ведаем: у таго, хто жыве ў горадзе, няма праблемы з набыццём «Народнай Волі». Хочаш — афармліць падпіску ў бліжэйшым паштовым аддзяленні, а хочаш — набывай газету ў шапіках, якіх няма.

А вось як быць Вашым бацькам, сябрам, якія па волі лёсу жывуць у вёсках, дзе няма ні паш-

товах аддзяленняў, ні шапікаў? Стаць чытачамі «Народнай Волі» яны могуць пры вашай дапамозе. Зрабіце, калі ласка, ім падарунак — падпішыце на адрас іх пражывання «Народную Волю», і яны выкажуць вам сваю ўдзячнасць.

Поўным ходам ідзе падпіска на другое паўгоддзе. І Вы маеце магчымасць парадаваць сваіх бацькоў, сваякоў, якія жывуць у правінцыі і якія хацелі б рэгулярна атрымліваць цікавую інфармацыю са старонак «Народнай Волі».

Адгукніцеся, шануюныя сябры! Наша сіла — у згуртаванасці!

Рэдакцыя.

Пачатак серыі — на 3-й стар.

Лісты з Палесся

Беларускае Палессе здаўна прыцягвала да сябе ўвагу. Сюды з усяго свету ехалі этнографы і фалькларысты, гаспадарнікі і абшарнікі, мастакі і аматары нечапанай прыроды. Надзейна адгароджанае ад цывілізацыі паўнаводнай Прыпяццю, Палессе захавала і даўнія традыцыі, і песенную аўтэнтыку, і своеасаблівы паляшчкі гумар. Скажам, яшчэ 150 гадоў таму даследчык Чэслаў Пяткевіч запісаў у палескай глыбінцы незвычайны тост. Калі палешуку хацелася выпіць, а не было з кім, ён знаходліва размаўляў з налітай чаркай: «Хто ты будзеш? — Акавіта. / — А з чаго ты будзеш? — 3 жыта. / — А пашпарт у цябе ёсць? — Няма. / — Раз няма, табе — турма!» І са смакам выпіваў.

Выбіраючыся ў вандроўку на Палессе, я без лішніх роздумаў выбраў Столінскі раён. Па-першае, ён самы вялікі ў краіне па плошчы. Па-другое, менавіта на Століншчыне знаходзіцца самая вялікая ў Беларусі вёска. Па-трэцяе, Столінскі раён мяжуе з Украінай, што па-свойму ўплывае на яго развіццё. Я мог бы і далей пералічваць: па-чацвёртае, па-пятае, па-шостае... Але лепш адзін раз пабачыць на свае вочы, чым дзесяць разоў прачытаць у Вікіпедыі. То — запрашаю на Століншчыну, падарожжа па якой мы пачнём з той самай найвялікшай вёскі Альшаны. А ў наступных нумарах вас чакае серыя эксклюзіўных матэрыялаў са старажытнага Давыд-Гарадка, загадкавага Рубля, славутай сваймі ганчарамі Гарадной, памежнага Церабязова...

Міхась СКОБЛА.

do u 10-14 july 19

10-14 ліпеня
5 гзён кахання
і альтэрнатыўнай музыкі

A\$AP Rocky / Action Bronson / Cypress Hill
Damso / Disclosure (gygжэй-сам) / Mr. Oizo / Orelsan
Parovoz / Rae Sremmurd / Roméo Elvis
Skepta / Vald / Vince Staples

інфармацыя і квіткі
www.dourfestival.eu

ООО «ИРИНИА ГРУППА» УНП 191751509

ТОЧКА ЗРЕНИЯ

Александр
ФЕДУТА

Не бойтесь своих чувств!

В воскресенье 26 мая в Республиканском дворце профсоюзов состоялся необычный спектакль «Восемь чувств». На сцене играли дети и взрослые. Играли, в большинстве случаев непрофессионально. Но спектакль у них получился добрый и мудрый. О том, как ребенок учится чувствовать. Учитесь понимать, что такое страх и что такое обида, что такое радость и что такое любовь. Актерам, среди которых были и совсем невзрослые, удалось рассказать об этом залу. И после окончания спектакля они получили совершенно заслуженные аплодисменты.

Собравшиеся присутствовали на очередном спектакле благотворительного фонда «Семейный инклюзив-театр 1», а на сцене большинство детей были из числа тех, кого называют аутистами. И спектакль был для них формой преодоления самих себя, потому что аутизм – генетическая модификация, которая мешает нормальному процессу общения с другими людьми. И публичный разговор о чувствах – это процесс обучения этим чувствам, процесс развития чувств. То, что позволяет родителям, ощущающим собственную смертность достаточно остро, хотя бы немного облегчить социализацию, вписанность в общество своих детей, когда те останутся совсем одни.

Вероятно, все, кто пришел в этот зрительный зал, понимали главное: многим из этих детей-актеров все еще тяжело сказать даже одну фразу. А здесь, на сцене, они произносят монологи. Во дворе они могут бояться говорить и играть с другими детьми – но здесь они свободно жестикулируют, играют роли – пусть маленькие роли, но ведь даже маленькая роль требует владения собой, сосредоточенности, умения преодолеть страх.

Я не был ребенком-аутистом. Но я стеснялся собственного толстого тела. Я боялся того, что картавил. Мне мешали очки, постоянно, с третьего класса, сидевшие на моем носу. Это было страшно – чувствовать, что ты не такой. И я тоже пошел в театральную студию. И я выходил на сцену. Как потом помогло мне, уже школьному учителю, что когда-то мои театральные режиссеры Ольга Алексеевна Филиппик, Александр Петрович Струнин, Константин Евгеньевич Алехин научили меня преодолевать свой страх. Тогда, в семидесятые годы прошлого века, театральные студии и другие кружки были бесплатными, и ребенок из любой семьи мог себе позволить выбирать то, что позволяло ему проявить себя.

Сейчас время изменилось, и не во всем оно изменилось к лучшему. Но дети остаются детьми. О них нужно заботиться. Обо всех. Особенно об их взрослении. Есть ведь аутисты, а есть просто больные дети, например больные синдромом Дауна. Раньше, когда работы хватало для всех, они, став взрослыми, могли трудоустроиться хотя бы на низкооплачиваемую и не самую квалифицированную – но работу. И работники из них получались неплохие, добросовестные. Я знаю об этом, мне рассказывали. Но сейчас ведь реальная безработица значительно выше, чем официальные показатели. Куда деваться им после того, как их родители умрут или просто не смогут их содержать? Ведь дети не виновны в том, что они родились «солнечными», а общество не всегда помогает им выжить. Общество становится все более жестоким.

Жестоким по отношению ко всем. К тем, кого называют сегодня людьми с ограниченными возможностями. Вы уверены, например, что наши колясочники смогут нормально обучаться в университете, в котором не предусмотрен лифт – даже если он или она гениальны и из них может получиться лучший в мире программист? Сентиментальный до слез роман Владимира Короленко о слепом музыканте все вы наверняка помните – а сможет ли сегодня слепой концертировать в главных залах белорусской столицы, есть ли у него возможность получить соответствующее образование и играть серьезную музыку?

Не бойтесь своих чувств, взрослые! Не бойтесь показаться излишне добрыми и мягкими – просто потому, что добро не бывает излишним. Раз в месяц потратите два часа времени, чтобы посмотреть этот спектакль. Он покажется вам страшно наивным. Ну как же: Страх, Обида, Радость, Интерес – разве они могут быть героями пьесы? Разве это интересно?

Отвечу вопросом на вопрос: а Душа Хлеба, Душа Огня, Душа Молока, Ночь, Свет – они могут быть героями? Могут! Это герои «Синей Птицы» Мориса Метерлинка, которая до сих пор не сходит с мировых сцен. Синяя Птица стала символом достигаемой мечты. Помогите детям реализовать их мечту. Поддержите их хотя бы аплодисментами.

ВІНШУЕМ!

Аляксандр ТРЫПУЦЬ: «Першы раз выступаў у такі моцны дождж...»

Беларускі паралімпіец працягвае радаваць сваімі вынікамі.

У мінулыя выхадныя кідалынік кап'я Аляксандр Трыпучь перамог на турніры Гран-Пры ў Швейцарыі. Гэтыя спаборніцтвы былі адборачнымі да

Паралімпіяды-2020, – распавёў пераможца «Народнай Волі». – І ў пэўным сэнсе сталі выпрабаваннем, бо я першы раз кідай кап'ё ў такі моцны дождж. Таму і вынік быў не самы лепшы.

– Які арганізацыя турніру? – На самым высокім узроўні. Было шмат удзельнікаў з розных краін, але абсалютна ніякіх нараканняў да арганізатараў. Швейцарыя – вельмі прыгожая краіна, але, на жаль, не было часу пазнаёміцца з ёй больш дасканала. У суботу праходзілі спаборніцтвы, а ўжо ў нядзелю трэба было вяртацца дадому.

– Якія далейшыя планы? – 8–9 чэрвеня прыму ўдзел у Гран-пры Італіі, а напрыканцы наступнага месяца пройдуць спаборніцтвы ў Тунісе. Хаця галоўныя старты года для мяне будуць у лістападзе, калі адбудзецца чэмпіянат свету.

Алесь СВЯТЛАНИЧ.

КРИМИНАЛ

СК: раскрыто убийство бизнесмена в Березино, исполнитель – бывший сотрудник спецподразделения

(Окончание. Начало на 1-й стр.)

«Фигуранты (Алексей Синькевич и Ростислав Светчиков) к тому моменту больше года находились в СИЗО, все методы и формы оперативно-розыскной деятельности им были известны, что осложняло расследование. С учетом этого нами все равно была проведена не одна оперативная комбинация, тактические ходы и оперативная хитрость – и в октябре 2018-го Синькевич написал явку с повинной, где указал об известных ему обстоятельствах убийства Метельского, а именно: якобы именно Светчиков попросил его совершить убийство Метельского и даже назвал сумму (заказа) в 30 тысяч долларов», – рассказал замначальника ГУБОПиК МВД Владимир Тихина.

Второй фигурант, сам Светчиков, молчал. Но характеристика на Синькевича, говорят оперативники, не позволяла «до конца ему пове-

рить». Более того, в его явке имелись детали, которые мог знать только убийца. И через какое-то время заговорил Светчиков:

«Указал, что подвозил Синькевича к месту убийства не однажды. И (в том числе к месту убийства) Метельского, вымогали долг около 500 тысяч долларов, и другие обстоятельства», – говорит Тихина.

Следствие пришло к выводу, что именно Синькевич и был убийцей, а явкой и указанием на знакомого хотел спасти самого себя. Выступающие сослались на характеристику Синькевича: дерзкий, в конфликтных ситуациях склонен к взвинчиванию, стремится к лидерству.

«Служил не один десяток лет в спецподразделении РБ, подготовлен, умеет обращаться с оружием», – перечисляет Тихина. А вот Светчиков, которого первым обвинили в убийстве, пребывался подработками, занимался спортом и последнее время работал

водителем того самого менеджера Косяка.

Хотели выбить долг в 400 тысяч, но исполнитель перестарался

В итоге именно Синькевичу предъявлены обвинения в убийстве, поджоге машины, вымогательстве и незаконных действиях с оружием. А второму фигуранту, Светчикову, – только в вымогательстве.

«Было достоверно установлено, что умысла на убийство Метельского у Светчикова не было, целью было вымогательство денег», – отметил следователь по особо важным делам главного следственного управления СК Дмитрий Васюкович.

В СК портала TUT.BY уточнили: Светчиков взялся выполнить заказ третьей стороны по возвращению долга от Метельского на сумму более 400 тысяч долларов. В награду Светчиков рассчитывал полу-

чить 30 тысяч, а исполнителем он выбрал Синькевича.

«Но имел место эксцесс исполнителя: Синькевич вышел за рамки договоренностей, и так как Метельский отказался платить, то убил», – говорил на брифинге представитель СК. Требовавший возврата долга известен следователям, но эти данные будут озвучены уже в суде. 24 мая уголовное дело передали из прокуратуры на рассмотрение в Минский областной суд.

Убийство менеджера в Минске

Напомним, за убийство 41-летнего менеджера Андрея Косика в Минске осенью 2018-го были осуждены 41-летний Алексей Синькевич и 29-летний Ростислав Светчиков. Их приговорили к 23 и 24 годам лишения свободы в колонии усиленного режима.

Убийство Андрея Косика, начальника отдела продаж столичной компании, случилось

в ноябре 2016-го. Накануне он собирался купить новую машину за 50 тысяч долларов – по версии следствия, ради этих денег над ним расправились.

Преступление было совершено в пейнтбольном клубе, который принадлежал тому самому Алексею Синькевичу. А с менеджером его познакомил Ростислав Светчиков, то есть водитель самого Косика. Тело убитого нашли не сразу, а лишь после вынесения приговора по делу. Кстати, на процессе фигурантов обвиняли не только в убийстве менеджера, но также в вымогательстве 100 тысяч долларов у семейной пары.

Утром 26 сентября 2016-го года на выезде из Березино (Минская область) заметили горящий автомобиль Audi Q5. На водительском кресле нашли тело погибшего мужчины. «Местный бизнесмен

выехал из дома, у него дом на окраине, около леса. Его там неподалеку тормознули, застрелили, машину подожгли. Мимо ехал местный пожарный на работу, видит: стоит машина, из нее дым идет. Открыл дверь, увидел тело, попытался его достать, по нему из леса стрелья начали, чтобы отогнать от машины. Ну, он в машину, по газам и в милицию», – рассказывал TUT.BY местный житель Виктор. По словам еще одного местного жителя, у машины все тот же спасатель увидел «человека с горящей тряпкой, который бросил ее на капот и убежал в лес».

В Березино местные уже тогда не исключали версию о заказанном убийстве. По словам родных, 41-летний бизнесмен Сергей Метельский последнее время работал в Минске «антикризисным управляющим, грубо говоря». До того как стать предпринимателем, мужчина успел проработать в финансовой милиции в Борисове.

«Местный бизнесмен» (TUT.BY)

Убийство бизнесмена в Березино

Утром 26 сентября 2016-го года на выезде из Березино (Минская область) заметили горящий автомобиль Audi Q5. На водительском кресле нашли тело погибшего мужчины. «Местный бизнесмен» (TUT.BY)

ВАС ИНТЕРЕСУЕТ...

Как сложилась судьба судьи, которая уpekла в тюрьму Михаила Маринича?

Людмила Долженко прославилась тем, что в конце 2004 года приговорила политика к пяти годам усиленного режима с конфискацией имущества. Суд тогда признал Михаила Маринича виновным в краже компьютеров и другой офисной техники, которые были выделены Посольством США для организации «Деловая инициатива», которую, собственно, сам Маринич и возглавлял. При этом ни американцы, ни сама организация к Мариничу никаких претензий не имели. Госдепартамент США сделал специальное заявление, в котором сообщил, что никаких претензий к Михаилу Мариничу не имеет.

Михаил Маринич не признал свою вину и назвал дело политическим, а обвинение сфальсифицированным. Он считал, что таким образом власть мстит ему, бывшему министру, мэру Минска и дипломату, за желание пойти в президенты.

В своем последнем слове Михаил Маринич сказал: «Я глубоко убежден, что примененные ко мне беззаконие, насилие, цинизм рано или поздно вернутся к заказчикам и исполнителям».

Позже приговор Мариничу немного смягчи-

листом, что не держит обиды на судью.

«Ну а зачем обижаться? Почти все белорусские судьи – рабы... Хотя осадок от общения с судьей Людмилой Долженко у меня остался, конечно, очень неприятный. И мне даже неприятно ее дальнейшая судьба. Пусть Бог будет ей судьей за все ее деяния... Уверен, что он ее по-своему накажет...»

Чем сегодня занимается Людмила Долженко? «Она ушла в несудебную систему», – сказали «Народной Воле» на ее прежнем месте работы.

Сегодня Людмила Долженко не хочет ни вспоминать, ни комментировать свое судебское прошлое, особенно, как она рассматривала «дело Маринича».

«Я не хочу обсуждать ни свою прежнюю работу, ни то, чем занимаюсь сейчас. Не хочу отвечать ни на какие вопросы», – сказала Людмила Чеславовна Долженко «Народной Воле».

Марина КОТЫШ.

ИНИЦИАТИВА

«Робім разам» За справедливую оплату общежитий

Тысячи людей приезжают работать в Минск со всей страны. Среди них и сторонник «Говори правду» Евгений Макаров. Несколько лет назад он приехал в столицу из Гомельской области – попал по распределению на ОАО «Интеграл». Заработок на минских предприятиях выше, чем в регионах, и приятный бонус – возможность проживать в общежитии, плата за которое ниже, чем стоимость арендованной квартиры.

– В прошлом году случилось неприятное событие – плата за проживание значительно выросла. Причем как в Минске, так и по всей стране, – говорит Евгений.

Выяснилось, что облизполкомы и Минский горисполком утвердили новую инструкцию, определяющую плату за проживание в общежитиях. В результате оплата выросла более чем на 30 процентов. Евгений не захотел с этим мириться и стал действовать.

Он пошел кандидатом на местные выборы: снижение платы за проживание в «общагах» стало основным пунктом предвыборной программы. Работа продолжилась и после выбо-

за общежития больше, чем годовой рост инфляции.

– Ответ Мингорисполкома был таков: применение коэффициента – прерогатива организации. Но половина общежитий принадлежит Министерству промышленности, и сами организации, которые строили в советские годы «общаги» «для себя», сейчас не могут ими распоряжаться, а лишь арендуют их. И тогда мы стали собирать подписи жите-

лей под обращением к парламенту, – говорит Евгений и Геннадий.

По словам активистов, проект получил распространение по всей стране. Так, жители общежития ОАО «Белшина» из Бобруйска собрали более 2000 подписей. И им снизили плату за проживание!

– Нам удалось собрать в Минске порядка 400 подписей, – рассказывает Евгений Макаров. – Руководство «Интеграла» пошло навстречу, обратило внимание на проблему. Пенсионерам даже стали платить компенсацию. Но не везде все так радужно.

Например, жители «общаг» тракторного завода тоже собрали сотни подписей, но предприятие сумму оплаты снижать не стало.

– Так что проект «Робім разам» продолжается. И мы добьемся справедливой арендной платы за «общаги» по всей стране, – подытоживает Евгений.

Андрей ИГНАТОВИЧ.
Более подробно об инициативе «Робім разам» можно узнать на сайте www.zapraudu.info.

Парніковая рэспубліка Альшаны

Іван і
Святлана
Сыса.

Як сталічныя «Дразды»...

З вышыні птушынага палёту Альшаны нагадваюць велізарнага шматкрылага птаха, які ляцеў некуды ў вырай і прызямліўся на бяскрайняй палескай раўніне адпачыць. Ва ўсе бакі ад вёскі раскінуліся шэраватыя крылы парнікоў – меншыя і большыя, яны прагна ловаць промні шчодрара майскага сонца. А на ўездзе ў вёску з боку Турава парніковае крыло проста гіганцкае – займае прастору гектараў пяць. Здаецца, падзьме вецер, напне тэя крылы-ветразі, і паляціць Альшаны за трыдзевяць зямель у пошуках шчаслівейшай долі.

Але адлятаць найвялікшая ў Беларусі вёска нікуды не збіраецца, сваю зямлю абяцаную альшанцы знайшлі на ўласнай радзіме. Не вабіць іх бераг турэчкі, не ў галаве ім чужыя сталіцы, яны і ў сваю наведваюцца толькі пры пільнай неабходнасці. Гэта найначай пракагосяць з альшанцаў пісаў аўтар слаўтай «Пінскай шляхты» Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч (а ён бываў на Століншчыне): «Што мне Вена, Парыж, што мне Лондан туманны? / Я найбольш бацькоўскаму краю адданы».

Вось і альшанцы адданыя сваёй бацькаўшчыне. Нідзе па вёсках я не бачыў столькі моладзі, як у Альшанах. Нідзе на вяскоўцаў вуліцах я не бачыў такога актыўнага аўтамабільнага руху, як у Альшанах (святлафоры на многіх скрыжаваннях). Ні ў адной беларускай вёсцы я не сустракаў такіх замужніх сядзіб, як у Альшанах. Па катэджнай забудове з імі могуць паспаборнічаць хіба сталічныя Дразды. Дык там найвышэйшыя начальнікі жывуць, катэдры якіх, нібы па ўзмаху чужадаўняй палачкі, узводзяцца (за кошт крэдытаў пад смехатворныя працэнты). А альшанцы са свайго мазалі будуюцца. Адчуіце, як кажуць, розніцу.

Дзякуючы асобным СМІ, пайшла на краіне погаласка, што ў Альшанах ледзь не буржуй жывуць, якія эксплуатацую чужую працу і загарабаюць грошы шуфліямі. Магчыма, я дрэнны дэтэктыў, але за правядзення ў вёсцы паўдны не выявіў ніводнага эксплуатацятара. Як, зрэшты, і ніводнага альшанца, які бадзяўся б без працы. Падкрэслію: аб'ехаўшы і абышоўшы вуліц з пятаццаці, я зусім не сустраў лайдакоў. Нават пенсіянеры па вясковай традыцы там не сядзяць на лаўках.

«Дзе вашы людзі?» – цікаўлюся ў магазіннай прадавачкі і чую адказ: у парніках. Кіруюцца праз поле да бліжэйшых парнікоў ды свечасова спахопліваюся – да іх магчыма дабрацца хіба

Дом малітвы ў Альшанах
на 1200 месцаў.

на ўсюдоходзе. Пасля нядаўніх дажджоў у каліінах можна на лодках плаваць. З трэціх спробы знаходжу больш-менш тупкую дарогу і трапляю нарэшце ў царства парнікоў. Амаль пры кожным відны людзі: хто зацягвае наверх поліэтыленавую плёнку, хто качагарыць пры вогнішчах (хоць на тэрмометры +24), хто на легкавіках з прычэпам вязе туга наладаваныя мяхі.

Чаму прападаюць залатыя агуркі?

Пры стандартным метраў на сто ў даўжыню, парніку завяхаецца сямейная пара. Знаёмімся: **Іван Сыса** з жонкай **Святланай** акурат закончылі сённяшні збор і загрузаюць агуркі ў прычэпчык свайго далёка не новага аўто. Гаспадар не супраць перавесці дых і заводзіць мяне ў парнік, дзе тэмпература градусуў на пяць вышэй. З непрывычкі мяне тут жа кідае ў пот. Як жа вы працуеце тут цэлымі днямі? – цікаўлюся ў 35-гадовага энергічнага Івана.

«Мы да гэтакіх работы змалку прывучаны. Парнік у нас займае 23 соткі, садзім агуркі і памідоры. З ураджаем – як пашануе, то больш за сезон заробіш, то менш. Ды і надвор'е ўносіць свае карэктывы. Скажам, тыдзень таму з-за дажджоў у нас патанула дзве грады памідораў. Ваду моталомпай адкачвалі, але не ўратавалі. Штогод неабходна плёнку мяняць – пад 1000 рублёў абыходзіцца. А яшчэ дровы купляю – 7 машын за сезон, 70 кубаметраў недзе. З красавіка печкі палім, ды і цяпер ваду для паліву грэем, бо з калонкі вельмі халодная ідзе».

Пытаюся ў Івана, як яны ўдвух спраўляюцца з гэтымі агуркова-памідорнымі джунглямі, дзе клімат

і парнасць – як у сярэднім цячэнні Амазонкі.

«Сярэдні сын – ужо добры памочнік, а дачка старэйшая з шасцімесячным брацікам сядзіць. І я ў парніку са школьнага ўзросту. Спачатку бацькам дапамагаў, а пасля войска свой паставіў. Усё сваімі рукамі робім, з тэхнікі ў нас толькі «Фольксваген-Пасат» з прычэпам. Ужо месяц агуркі здымаем і адвозім на Бродок (мясцовы антові рынак. – М.С.). Там, праўда, закупшчыкі часта з цаной круціцца, за пару гадзін могуць скінуць з 3 рублёў за кілаграм да паўтара. Але здаём, нічога не паробіш».

Міжволі заглядаюся на Івану маладзіцу. Святлана ладная з твару, рухавая, адразу і не скажаш, што перад табой маці траіх дзяцей. Пра манікюры-педыкюры пры такой працы, зразумела, думаць не выпадае. А яна і не шкадуе.

«А дзе грошы браць? Ніякіх жа прадпрыемстваў у Альшанах няма, другой работы не знойдзеш. Вось і круціцца нібы вавёрка ў коле: купіць насення, набыць дровы, сабраць, што вырасла, адвезці на рынак. Гадоў 15 ужо так. Самая вялікая праблема – што агуркі прападаюць. Цана настолькі падае, што няма сэнсу здаваць. Шкада, бо тэя гуркі для нас як залатыя, яны ж нашым потам палітыя. Таму дзяцей думаем выправіць у горад на вучобу. А мы ўжо застанемся ў зямлі капацца ды ім падмагаць».

Божае спрыянне і сямейнае працалюбства

Пакручатымі завулкамі я пакідаю парніковы гарадок і трапляю ў самае папулярнае месца ў Альшанах – згаданы Бродок. Альшанцы звозяць туды

вырашчаную прадукцыю. У параўнанні з Бродком сталічная Камароўка – соннае царства. З усіх бакоў мяне аглушаюць аўтамабільныя клаксоны, мігучыя рэгуліроўшчыкі, на рынак безупынна завязджаюць легкавікі з грузанымі прычэпамі, выязджаюць з прычэпам на далёкую дарогу даўжэзныя фурмы. На КПП знаёмлюся з прадпрымальнікам **Аляксандрам Грыбам**, які, даведаўшыся, з якой я газеты, запрашае да сябе дахаты.

Прасторны, абсаджаны туямі дом Аляксандра стаіць праз дарогу ад могілак, і гаспадар жартуе, што нябожчыкі – найлепшыя суседзі. Не зайздросцяць, не пляткараць, не пішуць даносаў...

Першы парнік на 10 сотак з'явіўся ў майго суразмоўцы ў 17 гадоў. Цяпер яму 37, і парнік «падрас» да 40 сотак. Альшанец вырошчвае і капусту, і моркву, і буракі, але асноўная крыніца даходу традыцыйная – агуркі.

Як і вялікая частка альшанцаў, Аляксандр належыць да хрысціян веры евангельскай, грамада якіх налічвае больш за 1800 чалавек. Малітоўны дом (з выгляду – як няясвіжскі Радзівілаўскі палац) усіх за адзін раз не змяшчае, даводзіцца паўтараць службу двойчы. Нядзельную школу пры доме наведваюць больш за 1000 дзетак.

Мне цікава пачуць, як мясцовыя людзі самі тлумачаць феномен Альшанай. Іх эканамічны ўздым працягваецца ўжо гадоў трыццаць. Усе навакольныя вёскі ў параўнанні з імі выглядаюць куды больш сціпла. Што ж спрыяе альшанцам? Урадлівая зямля? Нейкі незвычайны спосаб гаспадарання? А можа, іхняя пратэстанцкая вера?

Аляксандр Грыб адказвае без разваг: «Божае дабраславенне, плюс мы ўсе працалюбныя. І дзеці

Дзяржава – не войска...

На першы погляд альшанцам на жыццё грэх скардзіцца. Бог надзяліў іх пладавітай зямлёй, бацькі з маленства прывучылі да працы, да шмат чаго яны дайшлі сваім розумам. Вынік – любо-му заезджаму цешчыць вока. Хаты (па-мясцоваму наіскі на другім складзе) – прасторныя мураванкі, нярэдка двухпавярховыя, з дагледжанымі газонамі, за каванымі варотамі. Дык няўжо ў Альшанах няма праблем?

Аляксандр Грыб пагджаецца, што сучаснае жыццё беспраблемным не бывае, і прыгджае падзею сямігадовай даўнасці: «Калі да нас прыязджаў Аляксандр Лукашэнка, мы гаварылі: па-першае, пастаўце ў Альшанах кансервавы заводзік. Ну, каб лішкі прадукцыі не прападалі.

Праўда, наш хлопец з Альшанай у Давыд-Гарадку адкрыў невялікае прадпрыемства па перапрацоўцы садавіны-гародніны, але яго аўна недастаткова. Па-другое, у Альшанах няма бальніцы, мусім ездзіць у Давыд-Гарадок. А чаму ў пяцітысячным Гарадку бальніца ёсць, а ў васьмітысячных Альшанах няма? Па-трэцяе, нам патрэбна дарога напрасткі на Мінск, праз Мікашэвічы, а то на Жыткавічы далёкавата ездзіць. Па-чацвёртае, у Альшанах прак-

Дзяржава – не войска...

раўна няма праблем? На першы погляд альшанцам на жыццё грэх скардзіцца. Бог надзяліў іх пладавітай зямлёй, бацькі з маленства прывучылі да працы, да шмат чаго яны дайшлі сваім розумам. Вынік – любо-му заезджаму цешчыць вока. Хаты (па-мясцоваму наіскі на другім складзе) – прасторныя мураванкі, нярэдка двухпавярховыя, з дагледжанымі газонамі, за каванымі варотамі. Дык няўжо ў Альшанах няма праблем?

Аляксандр Грыб пагджаецца, што сучаснае жыццё беспраблемным не бывае, і прыгджае падзею сямігадовай даўнасці: «Калі да нас прыязджаў Аляксандр Лукашэнка, мы гаварылі: па-першае, пастаўце ў Альшанах кансервавы заводзік. Ну, каб лішкі прадукцыі не прападалі.

Праўда, наш хлопец з Альшанай у Давыд-Гарадку адкрыў невялікае прадпрыемства па перапрацоўцы садавіны-гародніны, але яго аўна недастаткова. Па-другое, у Альшанах няма бальніцы, мусім ездзіць у Давыд-Гарадок. А чаму ў пяцітысячным Гарадку бальніца ёсць, а ў васьмітысячных Альшанах няма? Па-трэцяе, нам патрэбна дарога напрасткі на Мінск, праз Мікашэвічы, а то на Жыткавічы далёкавата ездзіць. Па-чацвёртае, у Альшанах прак-

раўна няма праблем? На першы погляд альшанцам на жыццё грэх скардзіцца. Бог надзяліў іх пладавітай зямлёй, бацькі з маленства прывучылі да працы, да шмат чаго яны дайшлі сваім розумам. Вынік – любо-му заезджаму цешчыць вока. Хаты (па-мясцоваму наіскі на другім складзе) – прасторныя мураванкі, нярэдка двухпавярховыя, з дагледжанымі газонамі, за каванымі варотамі. Дык няўжо ў Альшанах няма праблем?

Альшаны ідуць у наступленне

Палішучае пасінарнасць і дзелавітая хватка альшанцаў праўляюцца і ў тым, як Альшаны разрастаюцца ва ўсе бакі. Асабліва гэта відно ў давид-гарадоцкім кірунку, дзе парнікі падступіліся ўжо да вёскі Высокае, якая ў перспектыве можа стаць адной з альшанскіх вуліц. За гадоў дзесяць дойдзе чарга і да Давыд-Гарадка, які ў свой час быў раённым цэнтрам.

На выездзе з Альшанай я прытэрмажваю каля каларытнага дзеда-кашплёта, які проста пры дарозе выставіў на продаж свой свежавыраблены тавар (не ўсім жа ў парніках завяшцаца). **Іван Чынікайла** (даўні падпісчык «Народнай Волі») усё жыццё працаваў мастаком-дызайнерам у розных установах Століншчыны, але пенсію мае – кот наплакаў, усяго 220 рублёў. Вось і вырашыў падзарабіць. За тыдзень прадае кашоў на рублёў 50, за месяц мае яшчэ адну пенсію. Не прывыклі палешукі бяздзейнічаць.

Як на добры лад, прадпрымальніцкі досвед альшанцаў не шкодзіла б пераняць і ў другіх рэгіёнах краіны. А дзеля гэтага варта было б яго ўсебакова вывучыць – і з эканамічнага, і з сямейнага, і з рэлігійнага гледзішча.

Аляксандр Грыб на
уласнай сядзібе.

Іван Чынікайла
пляцце кашы і чытае
«Народную Волю».

культура патрабуе змены зямлі: два-тры разы агуркі пасадзілі, потым памідоры, потым капусту».

Аляксандр пералічвае хва-робы, што нападаюць на агуркі, называе дзясяткаў татункаў насення, што завозіцца з Галандыі, і ў мяне ўзнікае падарэнне, што ён з цішком ад усіх скончыў Горацкую сельскагаспадарчую акадэмію. Але альшанец толькі ўсміхаецца: «Самавук я, усё спасцігаў уласным гарбам і потам. Захочаш жыць – выкруцішся. Дзяржава нам ніколі ні ў чым не дапамагла. Мы ні крэдытаў ніколі не бралі, ні льгот ніякіх не мелі. Мая цешча за 11 дзяцей мела толькі медаль «Матч-геранія», больш нічога».

тычна няма ходнікаў, па цен-тральнай вуліцы небяспечна хадзіць – рух жа вялікі. На жаль, нічога з пералічанага так і не было зроблена».

Кідаецца ў вочы і чалавечая годна-насць альшанцаў. Зірнеш і адразу бачыш – ідзе гаспадар. Парукаецца з такім і адчуеш цвёрдасць працоўнай далоні. У каго парнікі большыя, той у самую пільніцу наймае сезонных рабочых (парабкаў – як напісала адна газета). Паразмаўляў я з такім «парабкам» – за няпоўны рабочы дзень ён зарабілае да 30 рублёў і на доўго не наракае. А не спадабаецца гаспадар – пойдзе да іншага.

Сям'я Грыбоў абыходзіцца без наймітаў – пры патрэ-

Хто ведае, магчыма, і меў рацыю вялікалітоўскі канцлер Мікалай Радзівіл, калі спрабаваў пашырчы на беларускіх землях пратэстанцкую веру. Ды і альшанцы ў адзін голас цвердзяць, што ў малітоўным доме ім сілы дадаецца. Умацаваўшы евангельскай верай свае душы, яны змаглі стварыць фактычна самарэгуляванае і самадастатковае грамадства, сваю Парніковую рэспубліку Альшаны. Дзе насельніцтва штогод прыбывае, дзе п'яная днём з агнём не знойдзеш, дзе не завальваюцца на бок занябання хаты. Хочацца, каб з цягам часу так сталася ва ўсёй Беларусі.

Міхась СКОБЛА.

Столінскі раён.

КАЛОНКА
АЛЕСЯ НЯЎЕСЯПлан прыдумаў
няўдалы –
паказаць
прычындалы

У гродзенскую міліцыю паскардзілася 34-гадовая жанчына: на працягу некалькіх месяцаў незнаёмы мужчына падпілюе яе ў адным і тым жа месцы і дэманструе, прабацце, свой пеніс. Калі выварэнца затрымалі, ён (быццам бы прыстойны чалавек) патлумачыў свае дзеянні тым, што «гэтая жанчына дужа спадабалася».

Калі сядзеў у халадку – У скверы, дзе снуюць прахожыя, Запала ў сэрца дзецюку Жанчына – вабная, прыгожая. «На ёй шышоўся клінам свет» – Ужыцц магчыма фразу гэткую. Дзяцюк пайшоў за ёю ўслед, Затым разжыўся і даведкаю. Ён высветліў, што ўжо здаўна Адной і той жа сцэжкай скверыка На працу тупае яна. І што ж рабіць яму цяперака? Ужыцц патрэбна план які, Каб неяк зблізіцца з красуняю? Ён не Сакрат, негаваркі – Размова даме здасца сумнаю. Не кідкі і на прыгажосць – Прынамсі, так сябе ацэньваў сам. А што ж харошае ў ім ёсць? Ён ганарыўся ўласным пенісам, Лічбў за свой казырны туз, Бо думаў, што гурма жаночая З любых забаў, з усіх спакус Да сексу ўсё ж найбольш ахвочая. Таму і вырашыў якраз, Што стануць заляцанні ўдалымі, Як выстаўляць напаказ, Хваліцца будзе прычындаламі. Штодня яна «туза» самца Рабіла змушана агледзіны. Яму на гора, да канца «Удалы план» не быў даведзены. Не ацаніўся кавалер Упадабанай маладзіцаю. І прычындаламі цяпер Няхай здзіўляе ён міліцыю...

Каханне, кажуць, як чума, Бо кроў тады бурліць і пеніцца. Але як галавы няма, Дык і не будзе толку з пеніса...

Панядзелак
ці чацвер?

Мне начальнік гаворыць са здэкам, Як «памятым» на працу прыйдзі: – І чацвер можа стаць панядзелкам, Як наглыкацца У сераду...

Калі харошыя
суседзі

Я не скажу, што так было спрадвек, Але прыміце мой пасыл на веру: Калі суседзяў хваліць чалавек, Дык гэта значыць – прадае кватэру.

Сябры і ворагі

Ва ўсе часы даводзіла навука, Дый самі ўжо з далёкае пары Завём мы белай смерцю Соль і цукар, Гарэлка й лес – зялёныя сябры.

Знаёмы сюжэт

Сюжэт, які мы ведаем даўно: У школе двор; І пруткі мячых новенькі Яшчэ ляцці дырэктару ў акно, А дзеці ўжо Гуляюць дружна ў хованкі...

Дыягназ
не пацвердзіўся

Жыццё мне зноў паставіла падножку, Бо распаўся дзень зусім няўдала: Я раніцай не змог нічога ў ложку, І жонка імпатэнтам абазвала. Мне неўспадоб дыягназ страшны гэткі, Бо я хачу яшчэ бурлівай страці! У дзень той зазірнуў і да суседкі. Дыягназ не пацвердзіўся, на шчасце...

Месца
для адукацыі

Калі літаратуру падабраць (У гэтым змот і сам пераканання я), Дык можна ў туалце атрымаць Любому Неблагу адукацыю.

ДУХОВНАЯ ПРОБЛЕМА

Тернистый путь к храму,
или О том, как из-за бюрократических препон жители деревни Городец
Сенненского района не могут построить церковь

Если следовать букве и смыслу устава Союзного белорусско-российского государства, договор о создании которого подписан 8 декабря 1999 года, на его территории должны действовать единые правовые акты, регламентирующие все важнейшие аспекты жизни граждан. В реальности же приходится порой сталкиваться с фактами, которые ставят это под сомнение. Причем даже в тех случаях, когда, казалось бы, не может быть даже малейших различий. Об одном из таких правовых казусов я и хочу рассказать.

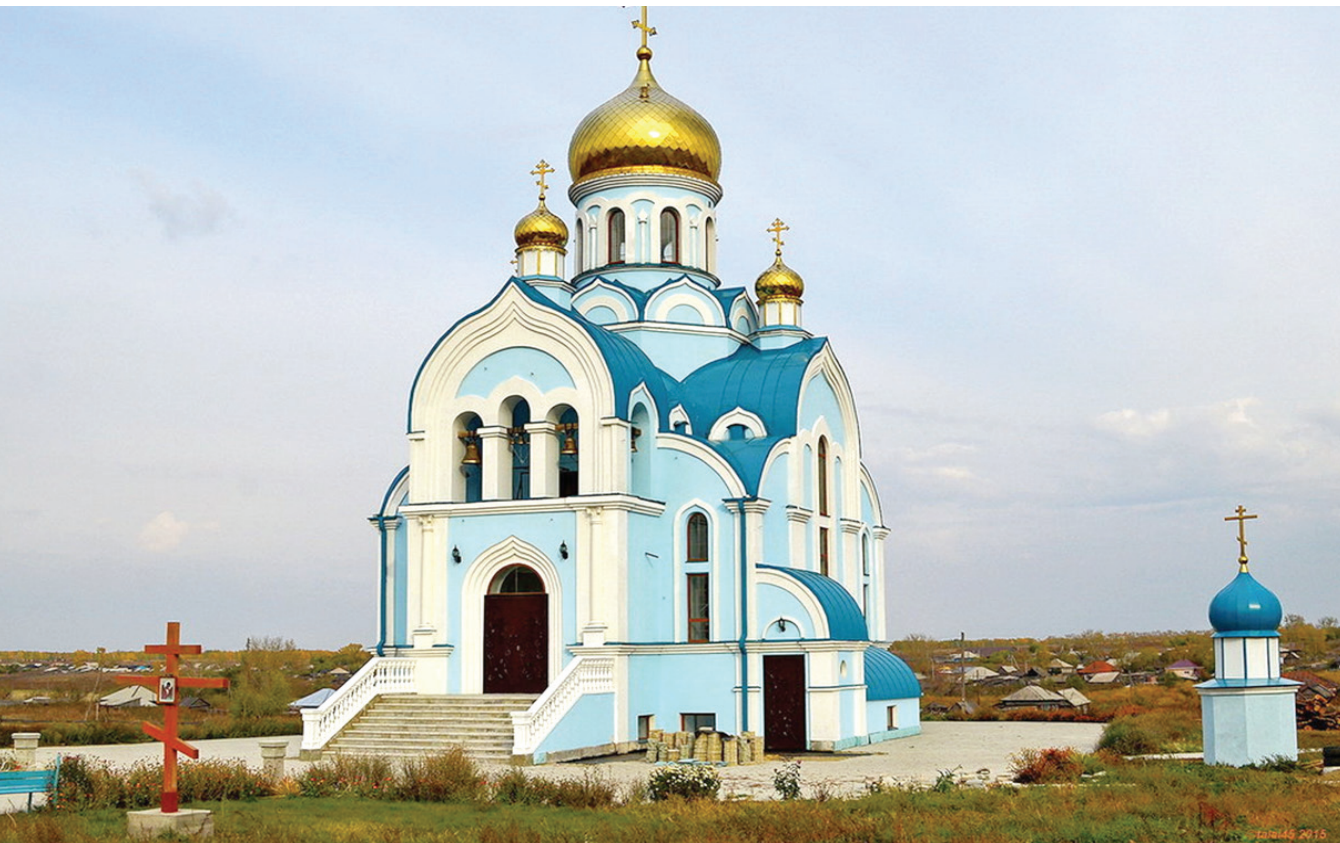
История, которая тянется уже не один год, началась в небольшой деревушке Городец Сенненского района. Как и в большинстве сельских населенных пунктов, отнесенных в 1960-е годы к числу неперспективных, жизнь здесь еле теплится. Население сплошь и рядом – люди пожилого возраста. Их дети и внуки давно уже обосновались в городах и крупных поселках и наведываются в родные места лишь изредка. Пока есть чем заняться на приусадебном участке, на судьбу старики особо не ропщут; держат скот, большинство уже не под силу, но без своей картошки и других овощей на скромную пенсию не проживешь, поэтому и копаются на грядках до преклонных лет. А вот поздней осенью и зимой, когда жизнь на селе практически замирает, коротать время в одиночестве невыносимо тяжело. Раньше был клуб, да его снесли. «Была бы в деревне церковь, собирались хотя бы по выходным и праздничным дням. На мир и смерть красна!» – посетовал как-то один из стариков...

Из истории

В первые послереволюционные годы православные культовые учреждения имелись в Витебской губернии не только в городах, но и почти в каждом крупном селе. В 1920–1930-е годы большевики объявили церкви беспощадную войну. С 1917-го по 1937 год в Витебске были закрыты или разрушены большинство храмов, в том числе выдающиеся памятники архитектуры. Воскресенская (Рынокская) церковь, Успенский собор и многие другие. В 1961 году взорвали Благовещенскую церковь, Николаевский кафедральный собор. Пошили лишь церковь во имя Казанской иконы Божией Матери.

Сельские церкви использовали под склады и другие хозяйственные помещения. Колокола переплавляли, все имеющиеся ценности изымали в пользу государства.

Юридически церковь была отделена от государства и на законных основаниях могла существовать, а фактически оказалась загнанной в подполье. На территории всей Витебской епархии действовали

Вот такой храм планируется возвести в деревне Городец Сенненского района.

лишь девять храмов и трудились 12 священнослужителей. Крестить детей, отпевать усопших приходилось чуть ли не тайком. Хранить дома иконы позволялось лишь беспартийным, да и на них посматривали искоса. Воинствующий атеизм стал одной из причин падения нравственности.

Возрождаться религиозная жизнь в Беларуси начала в последние десятилетия. В настоящее время на территории Витебской епархии действует, по официальным данным, 178 зарегистрированных приходов, 150 храмов, имеющих престол, два мужских и четыре женских монастыря. Богослужения совершают 200 священнослужителей...

Существовала ли когда-нибудь церковь в Городе и окрестных деревнях, не припомнят сегодня даже местные старожилы. Собирались как-то старики у кого-то на посиделки, и родилась у них идея создать здесь религиозную общину. Заняться этим единогласно поручили одной из наиболее активных жительниц Города Вере Богуцкой. Она добросовестно исполнила общественное поручение, и решением Витебского облисполкома 27 февраля 2017 года был официально зарегистрирован «Приход храма Покрова Пресвятой Богородицы» Белорусской православной церкви. К территории его деятельности отнесены также окрестные деревни. Председателем общины избрали Наталью Акимову.

Дело оставалось за малым – построить в Городе за счет добровольных пожертвований небольшой храм. По согласованию с местными властями землеустроительные организации Сенно и Витебска отвели под него неиспользуемый земельный участок.

Разработка собственного проекта обошлась бы слишком дорого. Решили поискать наиболее подходящей среди уже действующих храмов. Его на условиях благотворительности подарила прихожанам архитектурная мастерская Данилова монастыря из Подмосквы. По ее проекту, ставшему победителем российского архитектурного конкурса, возведен небольшой храм в местечке Малышев Лог Курской области.

Уверен: даже самые взыскательные архитекторы подтвердят: такой храм стал бы украшением не только деревни Городец, но и всего Сенненского района, при том что в эйфории от обретенной свободы в различных регионах нашей страны в спешке построили немало культовых сооружений, которые не отличаются ни оригинальным архитектурным решением, ни высоким эстетическим вкусом их создателей.

Ссылки на то, что в России, второй половине нашего Союзного государства, все необходимые процедуры уже пройдены и утверждены на самом высоком уровне, никакого воздействия не возымели. Наталья Акимова и Вера Богуцкая попробовали было убедить чиновников от архитектуры:

– Послушайте, вам же не нужно производить никаких дополнительных работ. Все расчеты имеются в официальных документах российских коллег.

Остается лишь проверить и утвердить их. Такие услуги приход оплатит. У нас же Союзное государство!

Ответ был неумолимым:

– Или приходите действующую в Беларуси процедуру, заплатив белорусским архитекторам за полную переработку проекта по коммерческой цене, или разрешения на возведение храма не получите!

Никакие заверения о том, что анализ грунтов под будущим храмом проведен, авторский надзор за соблюдением проекта гарантирован, а надежность строительных конструкций при сдаче объекта будет подтверждена заключением соответствующих компетентных органов, не помогли... Кстати, если бы такое строение было возведено как самострой, таких основных документов было бы достаточно, чтобы принять объект в эксплуатацию.

Я не склонен подозревать белорусских архитекторов в рвачестве. Наверняка расценки на проведение

От редакции

Принимая решение о публикации этого материала, мы заинтересовались: а если российский проект все же отдать на переработку белорусским архитекторам, то в какую сумму выльется их работа? И удивились: по предварительным расчетам примерно в 50 тысяч белорусских рублей. Понятно, что такая сумма становится неподъемна для небольшого прихода, это чуть ли не треть всех средств, планируемых на возведение храма.

Хочется надеяться, что митрополит Минский и Заславский, Патриарший Экзарх всея Беларуси обратится к президенту Александру Григорьевичу Лукашенко и с его разрешения проблема будет решена.

За тем, как будет развиваться ситуация, «Народная Воля» будет следить и проинформирует своих читателей.

ЧЫТАЧ ПРАПАНУЕ...

3 павагай — да сваіх герояў

Падтрымліваю прапанову знакамітых людзей краіны аб ушанаванні памяці народнага паэта Беларусі Ніла Гілевіча. Галасую за гэта, як кажуць, абедзюма рукамі. Лічу, што варта перайменаваць вуліцу К.Маркса ў вуліцу Ніла Гілевіча.

І наогул з тапанімікай у сталіцы трэба сур'ёзна разбірацца. Даніну павягі трэба аддаваць тым асобам, якія маюць вялікія заслугі перад Беларуссю, а не тым, якія нам навязалі балшыавіцкі рэжым. Прапаную перайменаваць вуліцу Энгельса ў вуліцу Рыгора Барадупіна, вуліцу Леніна – у вуліцу Адама

Міцкевіча, вуліцу Кірава – у вуліцу Генадзя Бураўкіна,

вуліцу Куйбышава – у вуліцу Міхала Клеафаса Агінскага,

вуліцу Валадарскага – у вуліцу Братоў Луцкевічаў, вуліцу

Берсана – у вуліцу Эдварда Вайніловіча, вуліцу Мяснікова

– у вуліцу Глеба Менскага, вуліцу Ціміразева – у вуліцу

Васіля Быкава, вуліцу Клары Цэткін – у вуліцу Валентыны

Мінскай, вуліцу Калініна – у вуліцу Князя Рагвалода,

вуліцу Кнырына – у вуліцу Князьёны Рagneды, праспект

Дзяржынскага – у праспект Францішка Багушэвіча, праспект

газеты «Праўда» – у праспект газеты «Народная Воля»,

проспект Любімава – у праспект Язэпа Лёсіка.

Чакаю ад чытачоў «Народнай Волі» больш слушных прапанов. Трэба браць прыклад з братоў-украінцаў, якія правялі дэкамунізацыю за 2–3 гады.

Жадаю вам, сябры-народавольцы, усяго самага найлепшага – здароўя, шчасця, дабрабыту, поспехаў, Божай дапамогі ў добрых справах!

Ваш чытач з 1995 года –

Сяргей ГЕРАСІМЧЫК.

P.S. Абавязкова трэба прыбраць з карты Мінска такіх дзеячаў, як Свардлоў, Сувораў, Ландар, Лібкнехт і гд.

РЭХА

...Хоць малою цябе і завуць

Дзень добры, паважаная «Народная Воля»!

У адным з нумароў прачытаў матэрыял Міхала Карневіча з вёскі, у якой пражывае ўсяго сем пенсіянераў. На вялікі жаль, і ў нашым раёне такіх вёсачак не адзін дзясятка. У сувязі з гэтым хачу падзяліцца і я сваімі вершаванымі радкамі.

Васіль РУСОВІЧ,
сацыялаг, кандыдат гістарычных навук.

Не жыве – дажывае вёска.

Рэдка дзе ўжо пілы звіняць.

Толькі вокны, забітыя дошкамі,

З крывудным болам і сумам глядзяць.

Як прайсці, як праехаць міма

І на поўныя зруды мне не ўдзівішчунь:

Не знікая, мая вялікая Радзіма,

Хоць малою цябе і завуць!..

Генадзь МІРОНЧЫК, жыхар вёскі Куправічы Іўеўскага раёна.

МЕРКАВАННЕ

Не зачыняйце дзверы архіваў

Ваенныя навалы перакочваліся праз Беларусь то з захаду на ўсход, то з усходу на захад. Яны неслі нашаму людзю вялікія нішчэці. Якім прыгожым у першай палове XVI стагоддзя быў Полацк! І што з ім сталася, як, дарэчы, і з іншымі гарадамі, у выніку Лівонскай вайны (1558–1583 гг.)? А якія згубы панесла наша зямля ад Трынаццацігадовай (1654–1667 гг.), Паўночнай (1700–1721 гг.) і іншых войнаў? Застаецца толькі здзіўляцца, як увугле беларусы захаваліся: вынішчалася ўсё – гарады, людзі, храмы, матэрыяльныя рэсурсы... Вазьміце тую ж Паўночную вайну: па ўласнаручным загадзе Петра I быў узарваны Сафійскі сабор, спалены ўшчэнт Віцебск, Магілёў, Орша... Але ж мы, беларусы, выстаялі, падняліся з кален. І ўсё грамчэй і выразней кажам сабе і сусветнай супольнасці аб нашай адметнасці, нашай беларускасці, нашай дзяржаўнасці.

Сёння ніхто не адмаўляе сталінскіх рэпрэсій. Яны былі. Гісторыкі яшчэ доўга будуць спрачацца, падлічваючы, колькі людзей было расстраляна, колькі загінута ў лагерах і турмах, на пасяленнях...

Чым кіруюцца тыя, хто зачыняе дзверы архіваў для наведвальнікаў, і ў першую чаргу гісторыкаў? Праўду не скажаш, як бы хто ні імкнуўся гэта зрабіць. Вось адзін з дакументаў, які захоўваецца ў Нацыянальным архіве Рэспублікі

Беларусь. Яго аўтар да арышту органамі НКВС БССР працаваў рэдактарам газеты «Звязда», у 1939 годзе ён пісаў: «Днём і ноччу з кабінетаў следчых, якія знаходзіліся ў турме, несліся дзікія крыкі, лямант і стогны тых, каго збівалі і катавалі. З «допытаў» людзі вярталіся ў камеры з разбітымі галавамі, ссечаня, на кровападычках і сіняках на спіне і грудзях, з распухлымі тварамі, вырванымі валасамі, выкручанымі рукамі, апухлымі нагамі. Гэта стварала ў турме такое становішча, што ў гэты час у камеры многія падсленныя гаварылі: напішу ўсё, што патрабуюць, толькі б застацца жывым, непакалечаным, не заар'яццё. Дзесяць гадоў дадуць – і чысцё будзе. Потым ужо з лагераў буду дабівацца праўды».

У 1937–1938 гадах беспадстаўная арышты людзей набылі павальны характар. Ніхто не быў застрахаваны ад арышту, расстрэлу, ссылі. Начны чамаданчык быў напалатове літаральна ў кожным доме, у кожнай кватэры. На пачатку 1939 год першы скаратар ЦК КП(б)Б П.Панамаронка канстатаваў, што апошнім часам аднавілі членства ў партыі 2,5 тысячы камуністаў: «...Восстановлены не потому, что партийные органы или партия нашла возможность им что-то прощать, этим людям. Не потому, что им, потому, что им нечего

прощать, они в громадном большинстве были исключены без каки бы то ни было оснований, по провокаторским данным...»

У ім чаго адна частка грамадства забівала другую, прыніжала, навязвала сваю волю? Што рухала тымі, хто забіваў? Хто яны, носьбіты ўсталявання новых рэвалюцыйных сацыяльных каштоўнасцяў? Нельга на крывы суродзічаў усталяваць сацыяльныя ідэалы! Такія ідэалы па азначэнні не здольны быць ідэаламі. Гэта падман. Падман, які рана ці позна павінен быў стаць і стаў рэчаіснасцю.

Для Беларусі менавіта Курапаты сталі мяжой паміж мінулым і будучым. Курапаты – гэта больш, чым проста расстрэлы бязвінных людзей у 30-я гады мінулага стагоддзя. Гэта змаганне народа за праўду, за справядлівасць. Людзі баранілі і будуць бараніць крывыя як сваю святыню. Такіх людзей перамагчы нельга. Крыжаломам маглі займацца вельмі блізарукія людзі.

Прапаную распрацаваць праспект і ўсталяваць у цэнтры Мінска – у скверы на перакрываванні вуліц Карла Маркса і Камсамольскай – помнік ахвярам сталінскіх рэпрэсій.

І наогул, не трэба зачыняць дзверы архіваў. Праўду нельга скаваць.

ИХ ДЕМОКРАТИЯ

В Литве на выборах победил Гитанас Науседа

Он набрал в два раза больше голосов, чем его соперница Ингрида Шимоните. Супруга нового президента Литвы – эксперт по протоколу, дочери живут и учатся за границей. За Науседу проголосовали 65,86% избирателей, Шимоните получила 32,86% голосов. Всего в выборах приняли участие 53% избирателей.

Как сообщает ru.delfi.lt, Гитанас Науседа обратился к собравшимся на площади Даукантаса, поблагодарил за поддержку и поздравил всю Литву.

«Наверное, не для того мы собрались, не ради музыки здесь море людей, не ради этого люди сейчас смотрят на экраны и задаются вопросом, что же сейчас будет, будет ли все по-прежнему или будет иначе, лучше или хуже. Все зависит от ожиданий, точно все будет иначе, но сегодня самое сильное чувство в моей груди – это огромное чувство благодарности жителям Литвы, которые выразили настолько глубокое доверие», – обратился к собравшимся Науседа.

Он поблагодарил свою команду, а также Ингриду Шимоните, назвав ее соперником, о котором можно только мечтать.

«Она – искренний, мудрый, цененаправленный и рациональный человек, который, ко всему прочему, я думаю, будет играть важную роль в политике Литвы в ближайшие десятилетия. Я надеюсь, что с уважаемой Ингридой у нас сложатся дружеские

отношения и мы много сможем сделать на благо Литвы», – сказал Науседа.

Науседа призвал политические силы Литвы к объединению и пообещал сделать президентский дворец более открытым для всех социальных групп.

Избранный президент также отметил, что несколько изменил бы риторику в отношении России, однако после того, как Москва изменит свое отношение к Украине.

Первый тур президентских выборов прошел в Литве 12 мая. В них участвовали 9 кандидатов. Шимоните в первом туре набрала 31,31% голосов, а Науседа – 30,94%. Шимоните поддерживает та же партия, что выдвигала Даля Грибаускайте десять лет назад – «Союз Отечества – Литовские христианские демократы».

Науседа – беспартийный кандидат. Он входил в руководство Банка Литвы и работал в бизнесе.

Второй срок полномочий нынешнего президента Литвы Дали Грибаускайте заканчивается в июле.

ДОСЬЕ

Его жизнь...

19 мая Гитанасу Науседе исполнилось 55 лет. Он профессиональный экономист, кандидат наук. Проходил практику и стажировку в Германии и США, владеет немецким, английским и русским языками. Работал на руководящих должностях в Банке Литвы, в 2004–2009 гг. был советником президента Валдаса Адамкуса.

Жена Диана Непайте-Науседене, инженер по образованию, преподает международный протокол в бизнес-школе Вильнюсского университета. Она активно участвовала в избирательной кампании мужа, сосредоточившись на теме социального обеспечения и поддержки пожилых людей, лиц с ограниченными возможностями, больных и детей-сирот. Две дочери первой супружеской пары Литвы получают сегодня образование за рубежом: 26-летняя Гейлаке заканчивает магистратуру по архитектуре в Бельгии, а ее 23-летняя сестра Угне стажировалась в парижском университете Винсент Сен-Дени, после чего намерена поступить в магистратуру в Южной Корее. Обе дочери президента Науседы неоднократно декларировали свое желание всего в жизни добиться самостоятельно. Как и их отец.

Известность Гитанаса Науседы никогда не носила скандального характера. У него, как отмечает литовская пресса, ровная интеллигентная манера общения, он вызывает уважение своим спокойствием, умением говорить просто о сложных вещах. В качестве главной своей задачи как будущего президента Гитанас Науседа видел повышение уровня жизни рядовых граждан Литвы. Он не социал-демократ по убеждениям, однако можно судить, что он значительно левее во взглядах, чем его предшественница Грибаускайте. По его словам, «страна, в которой лишь 10 или 15 процентов граждан пользуются всеми благами, не является страной, которую хотели бы защищать все 100 процентов граждан».

КАЛЕЙДОСКОП

Авиакомпания Delta разбила старинную виолончель

Студент музыкального колледжа-консерватории Университета Цинциннати (США) утверждает, что, несмотря на использование аэрофлота, его виолончель, изготовленная мастером Уильямом Хиллом в 1840 году, была разбита в полете.

Ходжун Чой, студент музыкального колледжа-консерватории Университета Цинциннати, опубликовал фотографии с повреждениями своего инструмента, которые он обнаружил после перелета рейсом авиакомпании Delta Airlines из США в Корею.

У виолончели работы мастера Уильяма Хилла (1840) обнаружились масштабные трещины на нижней обечайке, а в одном месте обечайка пробила насквозь. Такие повреждения были нанесены инструмен-

ту, который перевозился в легком твердом футляре, размещенном внутри аэрокейса марки BAM.

В группе Internet Cello Society на Facebook студент также сообщил, что стоимость ремонта составит около 8000 долларов США.

Из комментариев к этой записи также выяснилось, что виолончелист пропустил окончание действия страховки на свой инструмент. В связи с этим Ходжун Чой рассматривает возможность продажи трех

своих смычков, чтобы начать реставрацию инструмента, не дожидаясь ответа авиакомпании.

В правилах Delta установлен предел ответственности перевозчика в размере 9,07 доллара США за фунт веса багажа, либо до 640 долларов США за багажное место, если особая ценность багажа не указана пассажиром дополнительно (за что взимается плата). Но и в этом случае ответственность перевозчика не превысит 5000 долларов США.

ЕВРОПА

Лидирует партия Ле Пен

По информации социологического института Elabe, во Франции на выборах в Европарламент правопопулистская партия Марин Ле Пен получает 24 процента голосов. Второе место социологи отдадут «Республике на марше» президента страны Эммануэля Макрона. За нее проголосовали 22,5 процента избирателей во Франции, сообщает Elabe. По результатам опросов избирателей при выходе с избирательных участков, партия «Европа-Экология-«Зеленые» с 13 процентами голосов может занять третье место.

ТЕХНОЛОГИИ

В Германии построили поселок, здания которого производят больше энергии, чем потребляют

Поселок состоит из 13 зданий – девяти индивидуальных домов и четырех двоянных коттеджей, построенных из керамических камней с мощным наружным утеплением.

Здания спроектированы и построены по стандарту KfW-Effizienzhaus 55 – это стандарт зданий повышенной энергоэффективности немецкого Банка развития KfW. Цифра «55» означает, что расход первичной энергии здесь не должен превышать 55% от действующей государственной нормы. Банк финансирует строительство таких зданий с помощью специальных льготных кредитов. Здания поселка отличает крайне низкая потребность в тепловой энергии.

На каждом здании установлена солнечная электростанция. На индивидуальном доме – мощностью 11,8 кВт, в двоянном коттедже – по 7,56 кВт на семью. Она комбинируется с литий-ионным аккумуляторным накопителем электроэнергии емкостью 6,4 кВт·ч. Также в здании установлен накопитель тепловой энергии, буферный бак емкостью 1500 л на дом и 1000 л на семью в двоянных коттеджах.

Производство тепла и горячей воды осуществляется тепловым насосом воздух-вода, электроэнергия для работы которого в соответствии с настройками в первоочередном порядке поступает от фотоэлектрической электростанции. В подобных зданиях «серийно» необходима вентиляционная установка с рекуперацией тепла (теплообменом). В данном случае используются установки с заявленным коэффициентом теплообмена 90%.

Расчетные совокупные энергетические затраты на индивидуальный дом составляют 6651 кВт·ч в год, на полуиндивидуальный коттедж – 6050 кВт·ч в год. При этом плановая выработка солнечных электростанций составляет 13,168 и 8343 кВт·ч в год. То есть в индивидуальном жилом доме выработка энергии за год в два раза превышает потребление.

Здания оснащены устройствами для зарядки электромобилей. Избыток производимой энергии может использоваться таким образом – сегодня в Германии выгоднее потреблять собственное электричество, чем продавать его в сеть.

ДУХОУНЫ СКАРБ

50 фактаў пра бел-чырвона-белы сцяг

(Праяц. Пачатак у №40.)

11. 1824–1825 гады. Галаўны ўбор палкоўніка Беларускага гусарскага палка.

12. 1824–1825 гады. Ківер ніжніх чыноў Гарадзенскага лейб-гвардыі гусарскага палка.

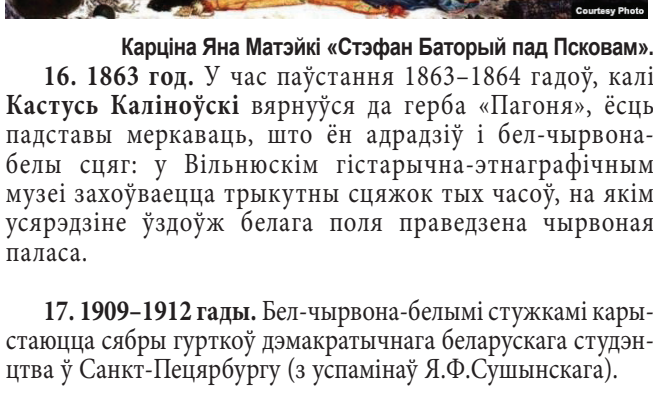
13. 1840 год. Герб Віцебскай губерні (з фондаў Дэпартаменту геральдыі Расійскай імперыі).

14. 1850 год. Герб Лепеля (з фондаў Дэпартаменту геральдыі Расійскай імперыі).

15. 1872 год. Бел-чырвона-белыя сцягі на карціне Яна Матэйкі «Стэфан Баторый пад Псковам».

16. 1863 год. У час паўстання 1863–1864 гадоў, калі Кастусь Каліноўскі вярнуўся да герба «Пагоня», ёсць падставы меркаваць, што ён адрэдзіў і бел-чырвона-белы сцяг: у Вільнюскім гістарычна-этнографічным музеі захоўваецца трыкутны сцяжок тых часоў, на якім усярэдзіне ўздоўж белага поля праведзена чырвоная паласа.

17. 1909–1912 гады. Бел-чырвона-белымі сценкамі карыстаўся сябры гурткаў дэмакратычнага Беларускага студэнцтва ў Санкт-Пецярбургу (з успамінаў Я.Ф.Сушынскага).

18. 1916 год. Сцяг з бел-чырвона-белым палатнішчам мела арганізацыя «Сувязь незалежнай Беларусі», якой кіраваў Вацлаў Ластоўскі.

19. Люты 1917 год. Паводле шматлікіх сведчанняў, праект сучаснай выявы бел-чырвона-белага сцяга распрацаваў беларускі грамадска-палітычны і культурны дзеяч Клаўдзій Дуж-Душэўскі не пазней за 1917 год.

Спробу гістарычнай рэканструкцыі працэсу стварэння сцяга Дуж-Душэўскім зрабіў блогер Skepsus: «Лютымі вечарам 1917-га Клаўдзій, перабіраючы старыя кнігі, намагаўся ў ёсконных спробах вынайці нацыя-

нальны сцяг, які павінен быў стаць сімвалам адраджанай Беларусі. З колерамі ўсё было зразумела (белы і чырвоны), але праблемай заставаўся малюнак.

Пошукам раізння задачы пераадакала дыскусія, якую ў суседнім пакоі вялі сябры на руху абуджэння.

Раптам адзін з іх з крыкам «Дзе два беларусы, там тры партыі» выскачыў з памяшкання як ашпараны. Гэта стала тым штуршком, які прывёў Клаўдзія да адкрыцця: дзве белыя паласы на трохпалосным сцягу.

Ранкам бел-чырвона-белы сцяг быў зацверджаны як прыгожы, лананічны, які адпавядае законам геральдыкі. Аб сапраўднай тэарэтычнай падаплегцы Дуж-Душэўскі разважліва змаўчаў».

Клаўдзій Дуж-Душэўскі (злева), снежань 1919 года.

20. 10–13 сакавіка 1917 года. Бел-чырвона-белы сцяг стаў галоўным элементам падчас свята «Дзень Беларускага значка», калі бел-чырвона-белыя адзнакі, кукарды і сцяжкі можна было пабачыць на вуліцах Менска. Сцягі, паштытыя паводле эскіза Клаўдзія Дуж-Душэўскага, былі разасланы ў мясцовыя арганізацыі.

21. 5 жніўня 1917 года. На 1-й сесіі Беларускай цэнтральнай рады было вызначана, што ўсе вайскоўцы-беларусы мусяць насіць бел-чырвона-белую стужку як дадатковы знак адрознення.

22. Снежань 1917 года. У Менску пад бел-чырвона-белымі сцягамі распаўсю сваю працу Першы Усебеларускі кангрэс.

Паводле ўспамінаў Канстанціна Езавітава: «Адкрыццё Першага Усебеларускага кангрэса было дужа ўрачыстае. Пры дзвярах будынка стаяла варта Першага Менскага Беларускага палка, сцена была ўпрыгожана нацыянальнымі сцягамі і гербам «Пагоня».

Цэлы пакет старых папер, датаваных пачаткам XX стагоддзя, удалося ўратаваць падчас рэканструкцыі Купалаўскага тэатра ў 2013 годзе. Сярод унікальных знаходак – выява бел-чырвона-белага сцяга на шэрым кардоне. Адмыслоўцы не выключаюць, што такія карткі выкарыстоўвалі падчас галасавання дэлегаты Першага Усебеларускага кангрэса ў снежні 1917 года.

Выява бел-чырвона-белага сцяга на шэрым кардоне. 1917 год.

23. 25–27 студзеня 1918 года. Бел-чырвона-белы сцяг выкарыстоўваўся падчас Беларускай нацыянальнай канферэнцыі.

24. 19 лютага 1918 года. Упершыню беларускі сцяг узняўся над будынкам губернатарскага палаца ў Менску пасля выгнання большавікоў.

(Праяц у наступных нумарах.)

Галіна КАРЖАНЕЎСКАЯ

«ТРИ ХРУПКИЕ ЖЕНЩИНЫ», або Цьмяныя месцы адной вядомай гісторыі

Загадка першая

**Чаму Масква не
вадала інфармацыяй?**

Вестка з Мінска ўскалыхнула Крэмль. Усе губляліся ў загадках, хто здзейсніў дзёрзкі замах і пры якіх абставінах гэта адбылося. У мастацкай стужцы «Гадзіннік спыніўся апоўначы» задума сыходзіць ад групы падпольшчыкаў. Але на канец 1942 года мінскае падполле было выкрыта і разгромлена (яго прызнаюць толькі праз дваццаць гадоў), а да Кубэ падабраліся восенню 43-га. Загад даў сам «вялікі стратэг», які, ныйначай, не мог дараваць сабе страту вялікіх тэрыторый, прамысловых і чалавечых рэсурсаў і пражнуў рэваншу.

Па ідэй удзельнікі паспяховай аперацыі павінны былі як найхутчэй паслаць радыёграму ў Маскву. Першым адрэпартаваў Берыя: маўляў, гэта пастараліся людзі з яго ведамства (што не адпавядала сапраўднасці). П.Панамарэнка гарой стаў за партызанаў, хаця таксама не ведаў імен і дэталяў. Чаму ж сувязная і партызанка атрада «Дзімы» Марыя Осіпава не далажыла ў атрад пра ўзрыў у доме гаўляітара, а камандаванне атрада не адсправаздачылася наверх? Натуральна, што з-за тэзгата прамаруджвання (ці промаху?) канкурэнты ліхаманкава шукалі зачэпкі, каб прыпісаць заслугу сабе.

Гісторыкі ў адзін голас сцвярджаюць, што Осіпава, Мазанік і сястра Мазанік Валянціна Шчуцкая пасля закладкі выбуховай прылады падаліся ў партызанскі атрад на Лагойшчыну. Яно-то так, але чаму яны не адразу дабраліся ў Руднянскі лес – да базы атрада? Можна дапусціць, што а) іх спецыяльна прытрымалі на выпадок, калі фашысты пойдучы па іх слядах; б) самі жанчыны баяліся праследвання і палічылі за лепшае «растварыцца» ў вёсцы.

Алена Мазанік увогуле не ведала, дзе атрад базіруецца. Што яна падскоквала ад радасці «Палкі няма! Палкі няма!», я даведалася ад сваёй школьнай таварышкі Ларысы Марцынкевіч (ціпер – Бутманава). Адбылася гэтая ў Ларысцінай бабуні Мальвыны Прахараўны, жыхаркі добра мне вядомай вёскі Янушавічы. Гаспадыні не сказала, што за гошці ў яе начавала. Пэўна ж, важная птушка, бо на склепе для падстрахоўкі партызаны паставілі кулямёт.

Але і Осіпава не спыялася ў атрад, а яна ж дакладна ведала туды дарогу! З ёй сустраўся ў той самы вёсцы будучы пісьменнік Уладзімір Карпаў. Маладому разведчыку запомнілася, як жанчына ў тазіку мыла свае доўгія валасы (з кнігі «Прызнанне ў нявысілі і любові», 1976). Верагодна, удзельніца аперацыі «Кабань» размясцілі непаладку. Памочнік камандзіра Мікалай Фёдарэў даведаўся пра смерць Кубэ толькі праз чатыры дні з нямецкай газеты! То як ён мог паведаміць у Цэнтр пра такую значную падзею, калі сам быў не ў курсе?

З усяго гэтага можна зрабіць выснову, што Осіпава мела справу не з ім, а з самім камандзірам – Давідам Кеймахам (Дзіма – яго псеўданім). Восем дзён перад тым Кеймах паліцеў у Маскву па неадкладнай справе. Што яго няма ў атрадзе, сувязная магла ведаць. Што яго няма сярод жывых, не ведаў ніхто. Кеймах быў тым звяном, без якога рассыпалася схема. Працудоў дадзенасця маглі не абгаварыць. (Не спадзяваліся? Не паспелі?)

Што менавіта камандзір, а не прысланы вышэйшы па званні памочнік, быў асноўным арганізатарам ліквідацыі гітлераўскага чына, пісаў у сваіх мемуарах вядомы ўдзельнік партызанскага руху Раман Мачульскі. Працэнтую: «Эта сложная операция была разработана командиром спецотряда Давидом Ильичом Кеймахом совместно с начальником штаба отряда Дмитрием Федоровичем Чуприсом и начальником разведки и контрразведки Яковом Ивановичем Свентаржицким» («На семи ветрах»).

Біёграфы М.Фёдарэва пісалі, што ён адзін займаўся «справай Кубэ» (дзяг чаго і быў пры-

Пра ліквідацыю Вільгельма Кубэ шмат напісана кніг і шмат створана фільмаў. Кнігі даследчыцкія, сур'ёзныя, фільмы, на жаль, павярхоўныя і спекуляцыйныя. Адразу агаваруся: мы не будзем удзельнічаць у дыскусіі, ці трэба было ўвогуле забіваць кіраўніка акупацыйнай адміністрацыі Генеральнай акругі Беларусь. Кубэ знішчылі не таму, што ён быў больш жорсткі за свайго непрыяцеля і пераемніка Карла фон Готберга; ён запаліць жыццём за сваю пасадку.

Усе этапы непасрэднай падрыхтоўкі замаху («угаворванне», перадача міны, устаноўка прылады ў спальні і г.д.) падрабязна распісаны даследчыкамі. За кадрам застаецца структура, якая займалася арганізацыяй і каардынацыяй дзеянняў. Найперш таму, што ўсе этапы аперацыі трымаліся ў строгім сакрэце дзеля бяспекі ўдзельнікаў і поспеху справы. А галоўнае – з-за страты асноўнага фігуранта: знік камандзір атрада, які трымаў у руках усе ніткі кіравання.

Пішучы кнігу пра Лагойшчыну, распытваючы землякоў, я вывучыла шмат крыніц і выявіла некалькі цьмяных мясцін, якія тычацца амаль дэтэктывнай гісторыі часоў акупацыі.

сланы з Цэнтра), а Кеймах нібыта «граміў фашыстаў». Між тым атрад ГРУ Цэнтральнага штаба Арміі спецыялізаваўся на разведцы і не ўступаў у лабавыя сутыкненні з ворагам. Паводле сведчання партызана Ю.Волкава, камандзір прызнаваўся: «У нас узбраення на тры гадзіны бою». Марыю Барысаўну Осіпава да супрацоўніцтва прыцягнуў менавіта Дзіма. Памочнік жа выконваў даручэнні (у прыватнасці, сустракаўся з М.Пахлябаевым), што азначае – таксама прымаў удзел. Падкрэсла: удзельнічаў, дапамагаў, але фактычна кіраваў не ён.

**Загадка другая
Падзонавая цішыня
вакол збітага самалёта**

Давід Кеймах прасіўся ў Маскву яшчэ ў пачатку жніўня, каб пракансультавацца з камандаваннем па важных пытаннях. 21 жніўня 1943 года Цэнтр паведаміў: «Вылет разрэшаю. Оставьте за себя Колокола. Захватите с собой документы, письма и списки личного состава». Борт прыбыў у ноч з 6 на 7 верасня з грузам і дзвюма радзёскамі. Але камандзір прылётаў не скарыстаўся. Ці не адправіў ён гэтым рэйсам жонку з дачкою? (Дакладна вядома, што ўлетку пры ім знаходзілася сям'я, пра што распаўсюліла жыхарка Баброў Л.П.Ваўчок.)

У ноч з 12 на 13 верасня Дзіма сакрэтна пакідае атрад. Фёдарэў паведамляе ў Маскву пра вылет чарговага борта. І толькі 29 верасня (!) у атрадзе атрымалі радыёграму, што самалёт не вярнуўся на аэрадром: «Есть данные, что Дима, видимо, погиб. Продолжаем проверять. Если вам станет известно что-либо другое, немедленно сообщите».

Давід Кеймах.

Між тым Беларуская Вікіпедыя сцвярджае, быццам праз некалькі гадзін у брыгаду «Народныя мсціўцы» прыйшла тэлеграма: «Палкоўнік Варанянскі загінуў пераляцеці лініі фронту». Тут відэачына неадарэчнасць, хай гэтым рызыкаваннем займаюцца спецыялісты.

Дзеяннямі атрада з Цэнтра кіраваў палкоўнік Шэсцёрнеў, які падпісваўся псеўданімам «Валерый». Акрамя Кеймаха і Варанянскага ў Маскву ляцелі І.Рыбакоў і А.Захараў. Усе чацвёрэ прародзілі на мемарыяльным сайце ГРУ ЦША і лічацца камандзірамі дыверсійна-разведвальных груп. У тым ліку і акружэнец В.Варанянскі.

Самалёт з камандзірамі на борце тройчы прыязяліся на лясных аэрадромах, забіраў раненых, вёз важныя звесткі ад лагойскіх партызанаў і «наградныя лісты», аднак праз лінію фронту не пераляцеў: быў збіты, мяркуецца, у раёне Вялікіх Лукаў. Афіцыйная версія такая: быццам ляцелі камандзіры на сустрачку са

Герой Савецкага Саюза Алена Славянск сядзімаўцаў ля Кургана Славы. 1974 год.

Сталіным. Выходзіць, што Кеймах няўдала падсуседзіўся. Але чаму грамадскасць дасюль не ведае ні членаў экіпажа, ні нумара збітага борта?

Яшчэ 7 верасня 1943 года Кеймах прысутнічаў на сходзе камандзіраў Барысаўска-Бягомльскай партызанскай зоны. Далей вайсковая начальства паводзіць сябе так, быццам яго не існавала ў прыродзе.

**Загадка трэцяя
Выкраслены з гісторыі
Вялікай Айчынай**

Масква не збіралася задавальняцца чуткамі і доміслагамі з акупаванага Мінска і запатрабавала прысутнасці галоўных асоб. Група выцэляла 12 кастрычніка. Да маёра Фёдарэва і жанчын далучыліся пяць чалавек ад «Артура» (І.Залатара).

На пытанне, хто кіраваў аперацыяй, Фёдарэў сціпла адказаў: «Колокол». Гэта значыць – назваў сабе. Ці прагучала імя Кеймаха – невядома. Ці паведамілі генералісімусу пра збіты борт? Наўрад, бо пра гэтае здарэнне яшчэ паўгода маўчалі. Зрэшты, маўчаць дасюль як вады ў рот набраўшы. Адзін сучасны гісторык абгрунтоўвае гэты факт проста: маўляў, няма ніякіх звестак пра трагедыю, не засталася рэштак самалёта. Але ж той зваліўся не над тайгою – на заселенай тэрыторыі. Усе збітыя авіямашыны насельніцтва разбіраў на алюміній. Пасля вызвалення БССР не адбылося афіцыйнага расследавання справы, не надрукавалі паведамлення ў газетках. Заўважце: Варанянскаму гібель у палёце не перашкодзіла займаць у Мінску вуліцу. І толькі Кеймах аказаўся ў ролі «невідзімкі», якую адмаўляюцца прызнаваць і ўпамінаць у публічнай прасторы.

Жанчын на Лубянцы таксама дапытвалі, але пачулі не тых адказаў, якія хацелі пачуць. Осіпава настойвала на тым, што трымала сувязь з атрадам «Дзімы». Мазанік распавяла пра падрабязнасці закладкі міны. Было што сказаць і Траян. Зоркі Герояў па распраджэнні Сталіна разалі тром «дзяўчатам». Па ордэне Леніна атрымалі М.Фёдарэў і В.Шчуцкая, маёр НКВС І.Залатар і Г.Фінская са спецгрупы «Буря» (Я дапускаю, што ўсе яны, уключна з Траян, заслужылі высокіх узнагарод, толькі не з нагоды гэтай аперацыі). Ордэны Айчынай вайны І і II ступеняў атрымалі дзевяць (!) вайсковых чыноў, якіх архівав А.Валахановіч называў «тылавымі паўкамі». З іх большасць – афіцэры з ведамства дзяржаўскай. У апошні момант згадалі «пушчынае прозвішча» Дразда. Адзначаны высокай узнага-

родай не сам падпольшчык (на той час пакараны смерцю), а яго маладша дачка Яніна – адзіная, хто выжыў з сям'і. І вядома ж, нацыста «забылі» камандзіра, які быў рухавіком і пачынальнікам справы. Няма сумненняў: Давід Кеймах стаў ахвярай міжведамаснай канкурэнцыі. Афіцэр належаў да армейскай разведкі і пасмеў абскакаць «Самога»!

Каб канчаткова расквітацца з канкурэнтам, Цанава і цэнзары выкрасілі яго імя з партызанскіх даведніцаў і ваенных энцыклапедыяў. А пазнейшыя рэдактары, згодна з прынцыпам «каб чаго не выйшла», прыбралі разам з ім і Лагойскі раён, дзе атрад дзейнічаў.

Толькі БелСЭ напісаў праўду – хто выканаў загад генералісімуса і расквітаўся са стаўленікам Гітлера. Расійскі гісторык У.Лота лічыць прычынай ігнаравання Дзімы «недостаточно ясные в то время обстоятельства его гибели» і заклікае перагледзець ацэнку як партызанскай дзейнасці. Даўно пара! Тым болей што на падобныя катастрофы існуе тэрмін даўнасіці.

**Загадка чацвёртая
За што Надзея Траян
атрымала Зорку Героя?**

Мікалай Хахлоў, чыё імя фігуруе ў сучасных псеўдагістарычных тэлефільмах, вярбоўку Мазанік прыпісвае сабе. Вядома, што ён фактычна разбіраўся ў тым, каб застацца ў Мінску. Аднак ці можна няўдалую спробу прыраўняць да рэальнага выніку? Непасрэдным выканаўцам рызыкавалі жніцкамі. Осіпава ўласнаму пераказвала імя «пацук» праз нямецкія пасты, Мазанік прымацоўвала міну ў спальні, куды не мела доступу.

Удзельнік вайны пісьменнік Мікалай Дуброўскі ў кнізе «Бессмертие подвига» («Беларусь», 2004) пераказвае словы Алены пры апошняй іх сустрацы ў 1995 годзе: «Надя на меня напирала, требовала от меня немедленно уничтожить звестки, добытые ею матуляй. Авохти мне! Таухаючыся локцямі і замінаючы адзін аднаму, «засланцы» навіперадкі імкнуліся знішчыць «ката беларускага

детей». Траян дапусціла промах: прапаноўвала пакаёўцу вялікую суму нямецкіх марак, чым, па сутнасці, і адпужнула.

Я не адразу разабралася, хто прысутседзіў Траян да асноўнай кампаніі і завёў яе на лясны аэрадром для адпраўкі ў Маскву. За спінай дзяўчыны маячыў Іван Залатар, намеснік камбрыга П.Лапаціна, і тое ведамства, якое трымала ў страху 1/6 частку сушы. Гісторык В.П.Гарматны піша: «Прадстаўленне да ўзнагарод рыхтаваў НКГБ, які ўпісаў у спіс узнагароджаных «свайго» чалавека – Надзею Віктараўну Траян, хоць яе ўдзел у аперацыі перапыніўся на раннім этапе» («Военно-исторический журнал», 2009, №6, 7).

Сама Траян не пакінула ўспамінаў, тым не менш у папярковых і электронных крыніцах можна знайсці эпизоды, звязаныя з яе «паліваннем на гаўляітара». Шмат дзе пішучы, быццам Мазанік напярэдадні выбуху прызначыла Траян сустрачу. У такое цяжка паверыць, бо а) яна даўно перапыніла з падзонавай незнаёмкай кантакты; б) рыхтавалася закладваць ужо атрыманае з атрада міну. І вось Надзея на дамскім веласіпедзе нібыта жыўцом перакачавалі ў публікацыі, кнігі і тэлефільмы.

Ровар з тортам фігуравалі ў яшчэ адным эпизодзе (ужо не ад сына). Калі Траян чарговы раз наведвалася да Галіны Грос, та я названую гошцю не пусціла на парог. Шуганула яна і пераантанутых у нямецкую форму антыфашыста Лінке ад Ваўпшасавы да Мікалая Хахлова. Таго самага Хахлова, які застаўся на Захадзе і публічна выступіў з вырышчым савецкіх спецслужбаў! Зрабіў рэмарку: калі б пакаёўка жыла ў доме разам з сям'ёй Кубэ, а не на асобнай кватэры, ніхто б не дабраўся ні да яе, ні да ёйнага «папачкі».

А.Карачеўеў відэаочна не разумее, як звязана была маці з атрадам «Дзімы». (Бо ніяк не была звязана: яе дыверсійны атрад знаходзіўся пад Барысавам, а «Дзімы» – на поўдні Лагойскага раёна.) Сын лічыць, што атрад «Буря» даваў лагойскаму атраду звесткі, здабытыя яго матуляй. Авохти мне! Таухаючыся локцямі і замінаючы адзін аднаму, «засланцы» навіперадкі імкнуліся знішчыць «ката беларускага

народа» – і раптам такое баявое брацтва! Ды яшчэ чэкістаў з армейцамі!

Усе захапляюцца, што смелая разведчыца, эканомячы боепрыпасы, здала тую міну ў свой атрад. Існуе і іншая версія: быццам яна сама прызналася, што выкінула міну пад куст. Пазней, каб звязаць канцы з канцамі, прыдумалі, што ў кошыку з бруснамі Осіпава неслася дзве міны (!). Але сувязныя дакладна не былі знаёмыя. Па ўсім атрымліваецца, што ўсе захады і намаганні Н.Траян не мелі выніку. Ці не таму яе дзейнасць перыяду акупацыі доўгі час заставаўся ў ценю?

Роль разведчыцы ў ліквідацыі Кубэ не мог для сябе вызначыць нават аўтар кнігі пра яе ў серыі ЖЗЛ, журналіст і гісторык разведкі Мікалай Далгаполаў. Урэшце прыйшоў да высновы, што Надзея сваімі паводзінамі і ўчынкамі «сподвигла» Алену да дзеяння. Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў групу непасрэдных выканаўцаў аперацыі «Кабань», якую пасля гучна называў аперацыйны «Возмездие». Толькі рамантажныя настроены гісторык разведкі мог пісаць, што Траян «вместе с подругами уничтожила Кубе». Нейкая логіка ў гэтым ёсць. Няма логікі ва ўключэнні падначаленай Залатара ў гру

НАКАНУНЕ СОБЫТИЯ

Как Минск готовится к грандиозному спортивному форуму?

До открытия Европейских игр осталось менее месяца.

Вот последние новости о том, как идет подготовка к Играм, которые пройдут в белорусской столице с 21 по 30 июня.

Будет шоу

По словам технического продюсера церемоний открытия и закрытия II Европейских игр Сергея Калининкова, для организации шоу будет завезено более 70 грузовых машин оборудования общим весом порядка 200 тонн.

Церемония открытия – это 3000 кв.метров экранов, 20 тонн сценических конструкций, 6 тонн звукового оборудования, тысячи задействованных артистов и технического персонала.

Где разместят гостей?

Около 6 тысяч участников соревнований разместятся в Олимпийской деревне, которая расположена на территории Студенческого городка, сообщает minsknews.by.

Что касается официальных делегаций из разных стран, то для них зарезервировано необходимое количество мест в 31 отеле города.

Спрашивайте – вам ответят

Специально к Играм в Минске создадут 20 дополнительных информационных точек, которые появятся в фан-зонах, около мест проведения соревнований, а также у крупных транспортных узлов: в аэропорту, на авто- и железнодорожном вокзалах.

Первые инфоточки начнут работать 19 июня в транспортных узлах города. Волонтеры смогут ответить на все вопросы гостей, дать разъяснения на разных языках, помочь приобрести билеты на транспорт...

Транспорт будет работать до 4–5 утра

На время форума в столице организуют 5 специальных экспресс-маршрутов, которые будут курсировать между местами проведения соревнований и станциями метро.

Три экспресс-маршрута доставят зрителей от «Минск-Арены» к станциям метро «Пушкинская», «Немига», «Академия наук» и обратно. Еще один свяжет «Чижовка-Арену» со станцией метро «Автозаводская», пятый шаттл – Спортивно-стрелковый комплекс им. Тимошенко со станцией метро «Ручье».

Что касается фан-зон, то в те дни, когда они будут открыты до 4 утра, для удобства гостей работу метрополитена продлят до 4.30. При этом вход в метро закроют в 4.10. А вот наземный транспорт сможет развозить гостей до 5 утра.

Бесплатные парковки

Как рассказал главный инженер ГО «Гаражи, автостоянки и парковки» Петр Прудников, вблизи мест проведения соревнований для зрителей устроят примерно 7 тысяч парковок, а по направлению движения к этим объектам – около 10 тысяч машино-мест. Кстати, во время проведения спортивного форума все парковочные места будут бесплатными.

Сейчас предприятием разработана специальная схема парковок в городе на время Европейских игр. Она будет обнародована через средства массовой информации, а также размещена на всех стоянках ГО «Гаражи, автостоянки и парковки».

Голодными не останутся

Как уже неоднократно сообщалось, питание участников соревнований организуют в столовой на 2 тысячи мест в Деревне спортсмен. Здесь будут представлены европейская, белорусская, азиатская, средиземноморская, итальянская кухни, конфессиональное питание (халаль, кошер), вегетарианский и диетический ассортимент.

В меню для спортсменов – 250–270 блюд, предполагается их 7-дневная ротация, то есть каждый день в течение недели блюда не повторяются.

В Деревне спортсмен помимо основной столовой будет работать кафе белорусской кухни на 150 мест, организуют две лаунж-зоны, а на каждом спортивном объекте откроют 15 восстановительных станций.

Подготовил Сергей НИКАНОВ.

ГАСТРОЛЬ

За 3150 евро фанаты Tokio Hotel смогут жить в одной гостинице с кумирами

15 июня немецкая группа Tokio Hotel приедет в Минск, чтобы отметить 15-летие коллектива в рамках мирового турне Melancholic Paradise. В дополнение к билетам на концерт поклонники могут заполнить за возможность встретиться с группой.

Самый дешевый вариант стоит 75 евро. Он состоит из шести пунктов и включает приоритетное право входа на концерт, в магазин мерчандайза, а также посещение саундчека и фото с группой.

Самый дорогой – 3150 евро. В честь тура он называется «Меланхолический рай» и включает 22 пункта, среди которых: проживание в одном отеле с группой, специальный завтрак от группы, спа-процедуры, доставка на площадку в лиму-

зине, персональное исполнение одной песни группой в гримерке, напитки в компании кумиров и личное общение с ними после концерта.

– Пожалуй, это самый впечатляющий VIP-пакет, который приходилось видеть у западных артистов, – отмечает организатор концерта Павел Богданович, в послужном списке которого множество мировых звезд, включая Thirty Seconds To Mars, Bring Me The Horizon и прочих.

За 15 лет записи Tokio Hotel разошлись по миру тиражом более 10 миллионов экземпляров, на счету группы больше 100 международных и национальных наград. Программа концерта будет включать лучшие песни за всю карьеру группы.

Ишемия может увеличиваться...

– Добрый день! Мне 62 года. Месяц назад случился инфаркт сетчатки левого глаза, я лежал в больнице, мне сохранили боковое зрение. Сейчас вижу не очень хорошо, перед глазами туман, резкости нет, различаю только контуры предметов. Могу ли я восстановить зрение очками или каким-либо другим способом?

– Гарантий, что вы восстановите зрение, практически нет. Инфаркт сетчатки – как и инфаркт сердца, инсульт. При нем сетчатка испытывает недостаток кровоснабжения из-за закупорки центральной артерии сетчатки сгустками крови. Происходит мгновенная потеря зрения. Сетчатка не может «работать» даже при незначительной нехватке кислорода. Зрение на этом участке восстановить практически невозможно. Надо стараться сохранить то, что есть. Вы, видимо, прошли курс сосудорасширяющей терапии, вам рекомендовали в дальнейшем осмотр с фундус-линзой, сосудорасширяющую и ангиопротекторную терапию.

– Да, все так. Но скажите, пожалуйста: может, у меня другая ситуация – я все же вижу через эту пленку, а когда надеваю очки – вижу четче.

– Значит, не все клетки в центральной зоне сетчатки погибли, что позволяет вам видеть контуры предметов. Но опасность в том, что этот процесс может прогрессировать, ишемия может увеличиваться, поэтому надо строго придерживаться врачебных рекомендаций, которые были даны вам при выписке из больницы. Я советую сделать ОКТ – оптическую когерентную томографию центральной (макулярной) зоны сетчатки и диска зрительного нерва и оценить, какие произошли изменения: отек, наличие кровоизлияний, рубцовые изменения, – и уже потом определиться с дальнейшим лечением. Терапия должна быть направлена на улучшение питания этого участка сетчатки, зрительного нерва.

Глаза «плачут» и краснеют. Что делать?

– Ирина Станиславовна, подскажите, как мне подлечить глаза. Они слезятся все время, чешутся, такое ощущение, что в глазах песок.

– Причин такого состояния глаз много. Это могут быть хронические блефариты (воспаление краев век), демодекоз, выворот века, которые приводят к тому, что с возрастом ухудшается функция оттока слезы из глаза в нос и возникает слезотечение, зуд, дискомфорт в глазах, чувство инородного тела. Вы обращались к офтальмологу?

– Пока нет. Думаю, что, может, само пройдет, а оно не проходит.

– Значит, срочно запишитесь на прием, не затягивайте, иначе потом будет сложнее убрать это состояние.

– А что такое синдром сухого глаза?

– Это когда глаза теряют «увлажнение». Появляются неприятные симптомы – глаз щиплет, режет, появляется ощущение пыли и песка, а иногда начинается беспричинное слезотечение. Симптомы заболевания можно облегчить, применяя препараты искусственной слезы, также в таких случаях можно капать препараты с гиалуроновой кислотой, которые дополнительно увлажняют глаза, улучшают качество слезы и устраняют симптомы сухости и дискомфорта в глазах. Их при отсутствии жалоб разрешено капать длительно.

– Звоню из Бреста. Меня зовут Николай Антонович, мне 64 года. Постоянно слезятся глаза, особенно в сырую погоду и

когда наклоняюсь. Капли прописывали, но они не помогают...

– Промывание слезных путей вам делали? Это такая манипуляция, когда проверяют, насколько слеза отходит из глаз в нос.

– Не делали, только глазное дно посмотрели, тут все нормально.

– С возрастом кожа становится дряблой, и может происходить дислоцируются, меняют свое расположение, и тогда ослабевает такая их функция, как забор слезы, она течет из глаза не в нос, а наружу, по щеке. В таком случае ухудшать отток слезы из глаза в нос, то необходимо выполнить промывание слезных путей.

– Добрый день! Доктор, подскажите, пожалуйста, как долго можно лечить гормональными каплями аллергический конъюнктивит, чтобы убрать красноту глаз? Я капаю уже почти год, и в последнее время у меня стали часто лопаться сосуды в глазах. Может, это рецидив такой на гормональные капли?

– Действительно, мы не рекомендуем долго пользоваться такими каплями. Их длительный прием может вызывать повышение глазного давления. Есть другие, более безопасные и эффективные, капли для лечения и профилактики аллергических заболеваний глаз, вы должны подобрать те, которые вам помогут.

– А сосуды отчего лопаются?

– Я бы вам посоветовала сдать анализ крови на свертываемость, посмотреть протромбин, обратить внимание на артериальное давление.

– Давление нормальное, несколько раз делала контрольные замеры ежедневно утром и вечером в течение месяца.

– К сожалению, найти причину того, почему лопаются сосуды в глазах, сложно, практически невозможно. Это может случаться и при нормальном артериальном давлении и при общем хорошем самочувствии.

– Значит, это никак не лечится?

– Есть глазные капли, которые рассасывают такие кровоизлия-

ПРЯМАЯ ЛИНИЯ

В поле зрения

Плохо видит один глаз, надо ли спасать второй?

Отчего лопаются сосуды в глазах?

Что такое слезные точки и когда нужна их дислокация?

В «Народной Воле» прошла «Прямая линия» с врачом-офтальмологом высшей категории медицинского центра «ЛОДЭ» Ириной ХАРЛАНОВИЧ.

Публикуем первую часть ответов специалиста на вопросы наших читателей.

ния, но препаратов, которые предупреждали бы появление подобного состояния, к сожалению, нет.

Не путать инфекцию и катаракту

– Звоню на «Прямую линию» из Гродно. Мне 74 года. Со здоровьем все нормально, за одним исключением. Год два назад у меня захватился левый глаз, и я его сильно потерял, даже забеспокоился, не внес ли какую инфекцию. И как в воду глядел: через три дня глаз стал плохо видеть, изображение стало размытым. С тех пор на этот глаз зрение у меня 0,2, а на правый – 1. И ощущения неприятные в левом глазу остаются, слезится он часто. Врачи поставили диагноз «набухающая катаракта», при этом возникла еще глаукома левого глаза. Неужели катаракта могла образоваться за 3 дня?

– Да, такое может быть. В вашем диагнозе присутствует такое «волшебное» слово – набухающая катаракта. Это когда хрусталик овондятся, увеличивается в объеме и нарушается отток внутриглазной жидкости. На фоне катаракты может возникнуть вторичная глаукома – появляются резкие и сильные головные боли, краснеет и становится плотным глаз. В таких ситуациях необходимо оперативное лечение. Первым этапом выполняется операция, снижающая глазное давление, а потом оперируется катаракта. Либо, если можно бороться с проблемой внутриглазного давления при помощи лекарств, назначают капли, снижающие давление, а потом убирается хрусталик.

– А я считал, что занес инфекцию...

– Нет, это не инфекция. Набухающую катаракту можно принять за инфекцию в глазу, потому что возникает отек роговицы, который на фоне высокого давления и дает ощущение рези, дискомфорта, кажется, что в глазу инородное тело.

– У меня давление 35. Это же много?

– При таких цифрах назначаются гипотензивные капли, которые снижают глазное давление. Если ничего не делать, это не приведет к добру: при таком давлении глаз может ослепнуть, и ничего больше не поможет, даже операция по удалению катаракты. Более того, ее проведение будет рискованным, потому что существует

опасность потерять глаз в ходе операции.

Око за око

– Добрый день! Из Слуцка беспокоят. Ирина Станиславовна, нужен ваш совет. У сына на один глаз зрение – 1, а на второй – 0,7. Глаза – парный орган, и я опасуюсь, что один глаз будет подстраиваться под другой и зрение упадет на оба глаза. Может так случиться?

– Да, зрение на втором глазу тоже может ухудшиться. У вашего сына близорукость на один глаз?

– Да, он много работает за компьютером. Но что-то же можно сделать, чтобы зрение не падало?

– Необходимо ограничить зрительные нагрузки. Панацей от близорукости в виде таблеток или капель нет. На фоне усталости мышц глаза развивается это заболевание. Раньше его выявляли в школьном возрасте, до 18 лет, а сейчас близорукость развивается и до 30 лет, так как очень много нагрузок вблизи, мы много времени проводим у компьютера, с телевизором. Необходимо делать гимнастику для глаз, почаще давать глазам отдых, ограничивать время работы у компьютера: поработали – отдохнули. Не стоит забывать о витаминных препаратах, улучшающих питание сетчатки.

– А когда он смотрит в компьютер, надо ли ему закрывать этот глаз и пользоваться только здоровым?

– Нет, не надо. Оба глаза должны быть активными.

Без операции не обойтись

– Ирина Станиславовна, звоню из Несвижского района. Скажите, можно ли сделать амбулаторно операцию по поводу халиазона? Как он вообще удаляется и насколько опасен, я уже в возрасте, красота мне особо не нужна.

– Халиазон можно удалить амбулаторно.

Что касается самого вмешательства, то халиазон можно удалить двумя способами – через кожу с наложением швов или через конъюнктиву века без наложения швов. Операция эта плановая, поэтому накануне пациент должен сдать общий и биохимический анализ крови, сделать кардиограмму, флюорографию, пройти

обследование у терапевта, а женщина – еще и у гинеколога. Это все можно сделать в поликлинике по месту жительства и прийти к нам в центр с готовыми анализами.

– А долго длится сама операция?

– Около получаса, а пациент в отделении находится 2 часа.

– То есть в вашем центре это можно сделать?

– Да, в операционном отделении на ул.Притыцкого, 140. Там оборудована офтальмологическая операционная и проводятся операции на веках, на конъюнктивной оболочке глаза.

– Чем этот халиазон опасен?

– Это воспаление мейбомиевой железы в толще века. Внешне халиазон похож на горошину, и если его не удалять, он может часто воспаляться, а каждое следующее воспаление протекает более бурно, с выраженными болевыми ощущениями, веко намного увеличивается в объеме и закрывает обзор. Избавиться от халиазона на ранних этапах можно с помощью противовоспалительных капель или мазей. Но если это лечение не помогает, оперируйте его, не затягивайте.

– Можно еще спросу по поводу папиллом и жировых наростов на веках?

– Спрашивайте.

– Их надо обязательно убирать?

– Папилломы – это вирусное заболевание. Убирать их надо, чтобы это заболевание не привело к более серьезным последствиям. Но убирать не самостоятельно, этим должны заниматься специалисты (если папилломы на веках – значит, офтальмологи). Мы также оперируем папилломы, а еще кисты, ксантелазмы (жировые наросты на коже век), птеригиумы – это крыловидная плева, которая нарастает на роговицу, изменяет ее форму, толщину, прозрачность и ухудшает зрение. При операции птеригиума одновременно производится пластика удаленного участка птеригиума собственной конъюнктивой.

Причем все, что мы оперируем, потом отдам на гистологическое исследование и посмотрим на результат, чтобы не пропустить злокачественное новообразование.

Мария ЗЙСМОНТ.

(Продолжение в следующем номере.)

С МОЕЙ КОЛОКОЛЬНИ

Елена
МОЛОЧКОПластик
на кладбище

Недавно посетила Северное кладбище Минска. Богова делянка встретила торжественным покоем и прямо-таки ярмарочным пламенем сотен и сотен пластиковых цветов. Просто цирк... А ведь Минпирроу перед Радунницей почти что умоляло: не несите мусор на могилы, проявите, люди, эко-сознание. Призыв будто в космос... Искусственных цветов, мне показалось, стало даже еще больше. На некоторых могилах стоят, посчитала, сразу по восемь букетов: ими все утыкано по периметру ограды да еще плюс клумба в центре. Эта доступная синтетическая роскошь напрочь вытеснила собственный славянский ритуал: положить на могилу на Радунницу крашеное яйцо, веточку вербы или первоцветы, укрыть чистым полотенцем с узором... Поклонение одноразовому удобству категорически преобразило внешний вид отечественных погостов.

Но разве такая ярмарочная память нужна нашим усопшим? Им нужен крест, тишина и молитва. А пластик на кладбище – он в ходу у нас, у живых.

По данным белорусской некоммерческой организации «Центр экологических решений», ежегодно на кладбища Беларуси люди приносят около 1 миллиона пластиковых цветов. Которые затем попадают на свалку. Но что происходит с пластиком дальше? Мы об этом в основном не задумываемся, мы хотим быстро выполнить ежегодный ритуал памяти, причем желательно как можно дешевле. Но ведь получается – себе дороже!

Пластик разлагается от 100 до 500 лет. И если ПЭТ-бутылки еще можно переработать (хотя пока это удается сделать лишь с 10–12 процентами отходов), то искусственные цветы вторичной переработке вообще не подлежат. Они ложатся в землю ядом. А если, не дай Бог, их кто-то начнет сжигать, то в воздух выделяются тяжелые металлы и диоксины, что хуже еще во сто крат.

В итоге человеческий долг перед природой пока постоянно увеличивается. Мы настолько быстро расходим ресурсы, что планета не успевает восстановиться за год. Есть такие расчеты: сейчас наш экологический год заканчивается 1 августа. То есть мусор, который оставляет человек после этой даты – каждый день примерно по килограмму-два от одного человека, – природа уже перерабатывать не успевает. И эта задолженность все накапливается и накапливается, по-настоящему отравляя планету.

Но человек – часть планеты Земля. Значит, он тоже отравляется: его кровь, мышцы, ткани. Его мозг. И он уже не может принимать быстрые и целесообразные решения, которых требует обстановка. То есть его действия уже не могут считаться выверенными и рациональными, а мечты здоровыми и благоразумными – с такой-то экологией! Вот вам и ответы на многие туловищные вопросы: почему мы анимичные, равнодушные... Почему суицидальные наклонности в обществе растут? Почему наши дети берут в руки бензопилу и идут в торговый центр или с оружием врываются в собственный класс и стреляют в своих товарищей? И почему мы в массе своей, наконец, не стремимся к перемене? Да потому, что мы давно нездоровы физически. У нас внутри все, вплоть до сердца, наверное, уже обернуто целлофаном, который постоянно попадает туда вместе с водой и едой. Иначе почему у нас так заторможены реакции мозга? И звезды с неба мы перестали хватать... Зато теперь нам не больно: кресты, могилы, выкорчевали, поставили... Через синтетику нервы очень плохо проводят сигналы.

Вы думаете, я ступила краски? Ну, если только чуть-чуть. А вообще-то наш сегодняшний диагноз: одноразовые мы люди. Есть день, есть пища. Но с такой жизненной философией день однажды может и не наступить.

ТРАГЕДИЯ

«Это месть за его
принципиальность...»

В ночь с субботы на воскресенье жуткий случай произошел в Крупском районе Минской области: браконьер выстрелил в лицо егерю. Трагедия произошла в лесу вблизи деревни Великие Жаберичи.

В оперативном сообщении Следственного комитета подробности об этом ЧП немного: «На просьбу предъявить документы на оружие мужчина произвел один выстрел из охотничьего ружья в голову егера и скрылся в неизвестном направлении. О произошедшем незамедлительно было сообщено в экстренные службы. Егерь госпитализирован в тяжелом состоянии».

Позже появилась информация, что стрелявший в егера браконьер задержан. «Все тут в шоке, – рассказал «Народной Воле» начальник инспекции природных ресурсов и окружающей среды Крупского райисполкома Валерий Белавский. – Дмитрий Зубчинский – так зовут егера – пришел в лесничество в 2017 году, устроился на подставку. Он местный, ему только 39 лет, но он из тех, кому

небезразлично то, что происходит на родной земле. У него ведь есть свое дело, он ипизиник, тем не менее устроился егерем на подставку. Сын Дмитрия работает в Борисовском лесничестве.

Дмитрий очень принципиальный человек. Решил совместно с президентской инспекцией навести порядок в лесном хозяйстве. Наверное, и поплатился за это, это месть за его принципиальность. Таким нахалам, которые идут в лес за наживой, нарушая законы, он встал поперек горла... Очень надеемся, что врачи ему помогут. Говорят, он в коме».

Дмитрий Зубчинский госпитализирован в военный госпиталь МВД. В медучреждении категорически отказываются сообщать какую-либо информацию о состоянии его здоровья.

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

Владимир Путин регулярно подписывает поздравительные телеграммы и адреса для российских артистов и спортсменов, поздравляет с юбилеями российских политиков. А вот белорусских деятелей своим вниманием жалует нечасто.

Например, президент России поздравлял с юбилеем киноактера, народного артиста Беларуси, заслуженного артиста РСФСР, лауреата Государственных премий СССР и Российской Федерации Владимира Гостюхина.

В свое время поздравления с юбилеем получал и председатель Союза композиторов Беларуси, народный артист СССР Игорь Лученок.

В 2008 году Путин награждал худрука ансамбля «Сябры» Анатолия Ярмоленко и писателя и генерала Николая Чергинца российским орде-

Александр Лукашенко часто дарит цветы российским артистам.

ном Дружбы – «за большой вклад в сближение и взаимобогащение культур, наций и народностей, развитие культурного и общественно-политического сотрудничества

между Беларусью и Россией». В России уже больше 15 лет на различных торжествах и парадах звучит песня «Служить России!», музыку к которой написал народ-

ный артист Беларуси Эдуард Ханок.

«Когда я жил в России, меня поздравлял президент России, – рассказал «Народной Воле» Эдуард Ханок. – Один раз Владимир Путин прислал поздравления, другой раз – Дмитрий Медведев. Поздравления приходили в том числе и на адрес Союза композиторов. Они были довольно официальными.

Отлично помню, как в день моего 75-летия российский композитор и продюсер Виктор Дробини был награжден орденом Франциска Скорины – соответствующий указ подписал Александр Лукашенко, а мне в тот день даже телеграммы не прислали...

Почему Путин редко поздравляет белорусских артистов? Думаю, это просто не его уровень...»

Народный артист Беларуси Анатолий Ярмоленко часто

дает концерт в России, а восемь лет назад получил звание заслуженного деятеля искусств Российской Федерации. Ему на день рождения звонят и Алла Пугачева, и Лев Лещенко, и многие другие представители российского шоу-бизнеса. Но Путин и Медведев поздравлений не присылают.

«Владимир Путин написал указ, и меня наградили орденом Дружбы, но поздравительных открыток я от него не получал, – говорит Анатолий Ярмоленко. – А вот Госдума меня поздравляет.

То, что Александр Лукашенко регулярно отправляет российским деятелям поздравления с юбилеями, – это нормально. Многие так делают. В конце концов, это правила хорошего тона, манеры. К тому же наш президент со многими российскими артистами хорошо знаком.

Поэтому лично мне такие вещи понятны...»

Кстати, тринадцать лет назад памятный знак в честь Анатолия Ярмоленко и ансамбля «Сябры» был заложен на «Площади звезд» у Государственного центрального концертного зала «Россия» в Москве. А в Беларуси на звездной аллее в Витебске своей звезды у Анатолия Ярмоленко нет. И артист всегда очень смущается, когда его просят объяснить, как это понимать.

«Мне даже неудобно отвечать на этот вопрос... – говорит Анатолий Иванович. – Я абсолютно ровно дышу ко всему этому, но как отвечать на такой вопрос – даже не знаю...»

«Для того чтобы наших артистов уважали за пределами страны, нужно, видимо, уважать их здесь, на родине», – говорит Анатолий Ярмоленко.

Марина КОКТЫШ.

ФУТБОЛ

У лідарах – па-ранейшаму
брэсцкае «Дынама»

Прайшлі матчы
9-га тура
чэмпіянату Беларусі
па футболе.

Вось іх вынікі: «Віцебск» – «Энергетык-БДУ» (Мінск) – 3:0, «Тарпеда-БелАЗ» (Жодзіна) – «Шахцёр» (Салігорск) – 0:1, «Дынама» (Мінск) – «Іслач» (Мінскі раён) – 1:0, БАТЭ (Барысаў) – «Слуцк» – 3:0, «Дняпро» (Марілёў) – «Гомель» – 1:1, «Мінск» – «Гарадзея» – 0:3, «Славія» (Мазыр) – «Тарпеда» (Мінск) – 2:0, «Дынама» (Брэст) – «Нёман» (Гродна) 6:1.

Турнірнае становішча

Каманды	Гульні	Выйгрышы	Нічыі	Паражэнні	Мячы	Ачкі
Дынама (Бр)	9	7	2	0	20-5	23
БАТЭ	9	7	0	2	14-3	21
Шахцёр	9	7	0	2	14-5	21
Іслач	9	6	0	3	14-6	18
Тарпеда-БелАЗ	9	5	2	2	13-7	17
Дынама (Мн)	9	5	1	3	8-7	16
Славія	9	4	1	4	12-11	13
Нёман	9	4	1	4	9-13	13
Віцебск	9	3	4	2	10-9	13
Гарадзея	9	3	2	4	6-11	11
Гомель	9	2	1	6	17-16	7
Дняпро	9	1	4	4	6-13	7
Энергетык-БДУ	9	1	3	5	10-21	6
Слуцк	9	1	3	5	7-19	6
Мінск	9	0	5	4	8-14	5
Тарпеда	9	1	1	7	2-10	4

ГРОМКОО ДЕЛО

Где отбывает наказание
бывший зампред Мингорисполкома
Игорь Васильев?

«Народная Воля» поинтересовалась, не вышел ли досрочно на волю бывший чиновник Мингорисполкома.

Игорь Васильев был задержан сотрудниками КГБ 6 июля 2012 года по подозрению в вымогательстве взятки в 500 тысяч долларов у представителей чешского инвестора за благоприятное решение вопроса, связанного с заключением инвестиционного договора на строительство под Минском мусороперерабатывающего завода. Передача денег должна была осуществляться двумя равными частями. Васильева задержали в служебном кабинете после получения четверти миллиона долларов. Их принесли в черном портфеле прямо в кабинет Васильева и оставили в шкафу. Сообщалось, что к чемодану, где были пачки долларов из спецфонда КГБ, Васильев так и не успел прикоснуться...

Дело Игоря Васильева слушалось в частично закрытом судебном заседании. Чиновника приговорили к 14 годам лишения свободы.

Вину в получении взятки Васильев в суде не признал.

Он несколько раз пробовал обжаловать приговор, но безрезультатно. Срок наказания ему не уменьшили.

Родственники Игоря Васильева на контакт с журналистами не идут, от каких-либо комментариев для прессы отказываются.

Игорь Васильев отбывает наказание в исправительной колонии №3 управления ДИН МВД РБ по Витебской области («Витбыа»). Это своего рода образцово-показательная колония, где в основном отбывают наказание бывшие чиновники и те, кто носил погоны. В «Витбые» есть несколько специальных отрядов для осужденных за незаконный оборот наркотиков.

В свое время в исправительной колонии №3 сидели экс-кандидаты в президенты Беларуси Александр Козулин и Андрей Санников, депутат Палаты представителей и бизнесмен Сергей Скребец.

Марина ВИШНЕВСКАЯ.

З НАГОДЫ

Алесь СІВЫ

Фінскія ўрокі
для беларускага
хакея

Напярэдадні паўфіналу чэмпіянату свету па хакеі, які ў пэўным сэнсе сенсацыйна завяршыўся ў мінулы нядзелю, абмеркавалі шанцы каманд з вядомым беларускім хакейным спецыялістам Васілём Панковым. Тым самым Панковым, які на Алімпіядзе-2002 меў непасрэднае дачыненне да не менш сенсацыйнай перамогі беларусаў у чвэрцьфінале турніру над славытымі шведамі.

«Тое, што расійн з іх зорным складам называюць асноўнымі фаварытамі першынства, гэта толькі словы і не больш за тое, – выказаўся мой суразмоўца. – Фаварыт – любая з чатырох каманд, бо ў такіх матчах зорнасць ігракоў – не заўсёды галоўнае».

Як у вадз глядзеў? Хіба хто верыў, што фіны ў стане спыніць зборную Расіі на чале з легендарнымі Аляксандрам Авецкіным і Іллей Кавальчуком? Зборную, якая ў папярэдніх сямі матчах атрымала сем перамог з агульнай колькасцю забітых і прапушчаных шайб 36:7! Але фінская каманда паказала неверагодна арганізаваную гульню і свой шанц выкарыстала на ўсё сто. Мінімальна перамога фіналу над расіянамі апусціла зорак з нябёс на зямлю, а сціпых фінскіх хлопцаў наблізіла да золата.

І наконт сціпласці – гэта не перабольшванне. За зборную Фінляндыі гулялі 18 (!) дэбютантаў чэмпіянатаў свету і толькі два ігракі з клубаў НХЛ. Але ж, як кажуць, па адзенні толькі сустракаюць. Напрыклад, 18-гадовы хакеіст Каапа Како за апошнія 13 месяцаў заваяваў тры залатыя медалі. У 2018 годзе разам з фінскай камандай выйграў юнацкі чэмпіят свету, у студзені 2019-га – маладзёжнае першынства, а зараз стаў удаальнікам залатых медальёў і на дарослым турніры. Пры гэтым на чэмпіянаце свету малады талент правёў 10 матчаў і набраў 7 ачкоў. Таму я разумею, чаму ў гэтай зборнай каманды перспектывы будучыні.

І менавіта гэтая каманда з хакеістамі без зорнай хваробы і шматмільённых доларавых заробкаў у фінале пасарамаціла канадцаў (3:1), у якіх што ні хакеіст, то зорка НХЛ.

Як жа так здарылася?! Адразу прыгадалася, як адзін з трэнераў юнацкай зборнай Фінляндыі распаўядаў sports.ru пра сістэму развіцця дзіцячага хакея ў яго краіне: «У нас трэнэр існуе для ігракоў, а не наадварот. Гэта не проста словы. У юнацкім і маладзёжным чэмпіянатах Фінляндыі задзейнічана 36 тысяч ігракоў! Мы за кожнага да апошняга змагаемся. Мы не маем такой раскошы, каб раскідвацца людзьмі. Фіны – маленькая нацыя. Вось мы і вышчэкаем з кожнага максімум. І такая сістэма прыносіць поспех».

Трэнэр распаўёў, што дзяцей на канькі ў Фінляндыі ставяць у 5–6 гадоў, а ў секцыю прымаюць з трох. Каля трох гадоў будучыя хакеісты займаюцца ў зале, пры гэтым два разы на дзень – гімнастыкай: для агульнага развіцця, гнуткасці, магчымасці адчуваць сваё цела.

Месяц навучання 10-гадовага юнага хакеіста абыходзіцца для бацькоў у суму ад 80 да 200 еўра ў залежнасці ад рэгіёна і метадаў падрыхтоўкі ў клубе. Плата ўключае трэнеруўкі, форму і магчы, а вось канькі і клюшкі – за дадатковыя грошы. Хаця трэба адзначыць, што ў Фінляндыі дзейнічае шэраг праграм, і на хакей выдаюцца гранты стыпендыяльнага фонду, каб падтрымаць тых бацькоў, якія маюць не вельмі высокі даход.

А вось доля дзяржавы ў фінансаванні зусім малая – прыкладна 1 мільён еўра паступае па каналах Міністэрства адукацыі пры гадавым бюджэце Асацыяцыі хакея ў 20 мільёнаў еўра. Гэта ў Беларусі толькі высокая дзяржаўная чыноўніцкая распрадаўца грашма, якія выдаткоўваюцца на той ці іншы від спорту, і ведаюць, у якім накірунку і якімі метадамі трэба развіваць хакей. Але вынік іх кіравання ўсім добра вядома – на дзве сёння і нацыянальная зборная, і галоўны клуб краіны.

Як адзначылі пасля перамогі фіналу некаторыя эксперты, сенсацый можна назваць не выніковы лік фінальнага матча, а ўсю каманду Фінляндыі, якая паказала, наколькі правільна можна распрадаўца абсалютна не зорнымі кадрамі. Вопыт, які не грэх перацяць і беларусам.

Адрас рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.

Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71.

Рэкламны адрас (017) 328-66-09.

nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы:

63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.Заснавальнік і галоўны рэдактар
Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

Паклоны ў рэдакцыі няма магчымасці рэагавання ў вяртаць нявыкарыстаныя матэрыялы, яна пакідае права ўстаўляць у перапіску за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчэнне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друку 27.05.2019 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 23 020 экз. Заказ № 1584.

